

ZŠ a MŠ Bratronice

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola pro život

*Motto: „Radost z vědění a myšlení – radost
z cesty životem“*

**Základní škola a Mateřská škola Bratronice,
okres Kladno**

č. j. 01-08/2015

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle RVP ZV: **Škola pro život**
Motivační název programu: „Radost z vědění a myšlení – radost z cesty životem“

Základní škola a Mateřská škola Bratronice, p.o., okres Kladno, Bratronice 76, 273 63 Bratronice

1.2. Předkladatel a zřizovatel

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Bratronice, okres Kladno

Adresa: Bratronice 76, 273 63 Bratronice

Ředitel: Bc. Ing. Jitka Tenklová

Kontakty na školu :

telefony:

Základní škola 736 540 811

Mateřská škola 774 462 191

Školní družina 774 462 192

Školní jídelna 774 462 190

e-mail: zs.bratronice@email.cz

web: www.zsbratronice.cz

Zřizovatel: Obec Bratronice

Adresa: Bratronice 35, 273 63 Bratronice

Kontakty:

telefon 312 659 128

e-mail bratronice@bratronice.cz, knizetova@bratronice.cz

web www.bratronice.cz

1.3. Platnost dokumentu

Od 1. 9. 2007

IČO: 750 34 581

č. j. 77/2007

IZO: 102 086 648

RED IZO: 600 044 106

Úprava k 24. 8. 2015 – 3. verze, č. j. 01-08/2015

Poslední aktualizace: srpen 2016 (Bc. Ing. Jitka Tenklová)

Podpis ředitele:

Razítko:

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Struktura školy, její součásti:

Naše málotřídní škola je školou rodinného typu. Patří mezi inkluzivní školy (společně vzdělává a vychovává všechny žáky bez ohledu na jejich předpoklady a handicap) a školy otevřené veřejnosti. Je spojená s mateřskou školou nejen organizačně, ale i celou koncepcí vzdělávacího procesu. Žáci pěti ročníků jsou rozděleni obvykle do tří tříd, první ročník je zpravidla samostatný. Součástí školy je také školní jídelna a dvě oddělení školní družiny.

- mateřská škola, dvoutřídní, kapacita 40 dětí
- základní škola, trojtřídní, 1. stupeň (1. - 5.ročník), spojení tříd dle aktuálního počtu žáků v jednotlivých ročnících, kapacita 75 žáků
- školní družina, dvoutřídní, kapacita 40 žáků
- školní jídelna, kapacita 115 strávníků

Všechny součásti školy jsou v jedné budově. Škola se nachází v centru střediskové obce Bratronice, která je součástí regionu Křivoklátsko, ca 15 km od Kladna a 30 km od Prahy. Škola v Bratronicích byla založena roku 1793. Sídlo školy je v budově dostavené roku 1840.

Zaujímáme postavení samostatného právního subjektu (příspěvková organizace) zřízeného Obcí Bratronice k 1. 1. 1993.

Do školy docházejí děti a žáci z Bratronic i z dalších okolních obcí – Běleč (spádový obvod), Sýkořice, Dolní Bezděkov, Horní Bezděkov, Lhota. Dopravní spojení hromadnou dopravou je většinou dobré (ČSAD Kladno). Druhý stupeň žáci naší školy navštěvují v Kamenných Žehrovicích, v Unhošti, převážně však ve školách v Kladně.

Žáci školy jsou převážně české národnosti, bydlí v okolí školy, stále se objevuje více dětí cizích státních příslušníků. Pozornost je věnována integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – děti s handicapem či mimořádným nadáním začleňujeme do běžné třídy a individuálně se jim věnujeme. V této problematice škola úzce spolupracuje s rodiči, pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně-pedagogickými centry a dalšími institucemi, zajišťuje dětem potřebnou podporu formou asistentů pedagoga a klade se důraz na individuální přístup.

Vybavení školy:

kuchyně + 2 jídelny

školní družina

šatny v ZŠ i MŠ

tělocvična (sálek)

2 kabinety

2 herny a lehárna MŠ

sprcha, umývárny

sborovna s ředitelnu

5 učeben ZŠ

sociální zařízení

Škola má přiměřeně velké a estetické prostory. Na rodinném prostředí a vzhledu školy se podílejí žáci i učitelé. Učebny jsou prostorné, mají hrací koutek a počítačové koutky. Ve všech učebnách i školní družině jsou PC napojené na internet. Přístup k síti mají žáci i vyučující. Čtyři třídy ZŠ i jedna třída MŠ jsou vybaveny interaktivní tabulí, využívat techniku mohou i děti v rámci školní družiny. V jedné z učeben je i žákovská knihovna. Literatura pro pedagogy je k dispozici v ředitelně školy, která je zároveň sborovnou. Učitelé mohou dle potřeby využívat kopírku, tiskárny, PC a internet v každé učebně nebo v patře školy v místě propojení ZŠ a MŠ.

K pohybovým a relaxačním aktivitám využívají žáci tělocvičnu a v závislosti na počasí i prostory před školou a školní zahradu s hřištěm. Dále je to hřiště s prolézačkami, klouzačkou a pískovištěm u mateřské školy a obecní fotbalové nebo dětské hřiště. Pro veřejná vystoupení a výstavy prací žáků používá škola prostory obecního úřadu, Sokolovny Bratronice nebo kostela Všetech svatých v Bratronicích.

Materiální vybavení je na dobré úrovni, průběžně se doplňuje dle nabídky a finančních možností – využívají se prostředky z dotace KÚ i OÚ.

Děti se SVP jsou běžně integrováni do tříd, třídní učitelé se jim zvýšeně věnují v hodinách i po vyučování, navštěvují speciální hodiny pro děti s SPUCH mimo vyučování (reedukace dys- poruch).

Dětem ze školy i školky je po celou dobu provozu školy zajištěn pitný režim.

Profilace školy:

Prioritou je všestranný rozvoj osobnosti každého žáka, založený na poskytování kvalitního všeobecného vzdělání s důrazem na současné perspektivní trendy a uplatnitelnost v každodenním životě tj.:

- dobrá znalost cizího jazyka,
- komunikační a prezentační dovednosti,
- schopnost práce s informačními a komunikačními technologiemi,
- dodržování společenských a etických norem

Snahou je, aby naši děti byly dobře připraveny jak na další stupně vzdělávání, tak na praktický život, aby se dokázaly začlenit do multikulturního prostředí Evropy a světa a dále se samostatně rozvíjet v pozitivně myslící a rozumně uvažující jedince.

Škola je nejen vzdělávací institucí, ale i místem, kde se dá podnikat mnoho zajímavých věcí. Připravena je každoročně široká nabídka mimoškolní zájmové činnosti (což napomáhá k ochraně žáků před sociálně-patologickými jevy) a rozsáhlá škála akcí navazujících na výuku (exkurze, besedy, výlety, školy v přírodě nebo adaptační pobyty, plavecké sportovní kurzy, meziškolní i školní sportovní turnaje apod.).

Komunikace školy s rodičovskou veřejností je bezpochyby nutnou podmínkou správného fungování školy, je proto třeba iniciovat zájem rodičů o aktivní přístup k řešení problémů školy a motivovat rodiče k tomu, aby jejich zájem o dění ve škole nezačínal a nekončil třídní schůzkou. K tomu by měla velkou měrou přispět „otevřená“ škola: spolupráce se školskou radou i širokou veřejností, zapojení rodičů do chodu školy, pružnější komunikace (web, konzultační hodiny, zprávy v místním tisku), školní prostory k dispozici pro širší veřejnost, spolupráce s okolními školami, kulturní akce pro veřejnost (koncerty, besídky, dílny, plesy).

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Úspěšná škola dosahuje výsledků prostřednictvím práce celého týmu učitelů a nelze tedy dobrou školu vytvářet bez spokojených, kvalifikovaných a angažovaných zaměstnanců. Snahou je stále budovat stabilní spolupracující pedagogický sbor, který se snaží o rozvoj a růst školy. Přednost mají kvalitní pedagogové, pro které případná mimoškolní činnost není zátěží a rodičovská veřejnost je zná a důvěřuje jim. Věk zde není handicapujícím faktorem, což platí nejen pro mladé, tak i pro pedagogy s dlouholetou praxí. Pojem kvalifikovaný pedagog neznamená jen oficiálně potvrzený, ale obětavý, výkonný, schopný naučit a zaujmout žáky, získat si jejich respekt, se zájmem o další osobní rozvoj a se schopností jednat s rodiči i ostatními partnery školy.

Složení sboru školy v Bratronicích:

- ✓ ředitelka
- ✓ 2-5 učitelů ZŠ na plný či částečný úvazek plně kvalifikovaní
- ✓ 1 hlavní vychovatelka školní družiny + další z řad pedagogů ZŠ i MŠ (všichni kvalifikovaní)
- ✓ 3 učitelky MŠ plně kvalifikované
- ✓ asistent/i pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- ✓ funkce výchovného poradce a metodika prevence jsou zastoupeny pedagogickými pracovníky

Sbor je smíšený (muž a ženy) a dlouhodobě stabilní. Ve škole dále pracují provozní zaměstnanci (kuchařky, školnice, uklízečka). Všichni pedagogičtí pracovníci se účastní různých forem dalšího vzdělávání. Učitelé prošli kurzy kritického myšlení, týmové spolupráce a autoevaluace školy. Všichni učitelé jsou proškolení v problematice ochrany při mimořádných událostech a procházejí pravidelně základním kurzem první pomoci. Všichni také ovládají základní funkce počítače, tabletu nebo interaktivní tabule. Další vzdělávání zaměřujeme ve strategii na jazykové vzdělávání, využívání ICT technologií ve výuce, na speciální pedagogiku a psychologii, nové metody a formy práce, projektovou výuku atd. Většina pedagogů ovládá alespoň jeden cizí jazyk na úrovni A2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Součástí školního týmu je metodik prevence sociálně patologických jevů a výchovný poradce, studující speciální pedagog a psycholog.

2.3. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči

2.3.1. Dlouhodobé projekty

Projekty (každoroční, pravidelné):

- Recyklohraní
- Noc s Andersenem
- Ovoce do škol
- Celé Česko čte dětem
- Zdravé zuby
- Dopravní výchova - řidičský průkaz na kolo (Policie, ÚAMK, Labyrint Kladno, BESIP, KÚ)
- dle aktuálních možností a individuálních tematických plánů pedagogů

Tematické akce:

- Vánoce, Velikonoce, vítání jara, Den matek, Den dětí, školy v přírodě, adaptační výlety, přespání ve škole při Noci s Andersenem, plavecké výcviky, slavnostní zahájení a ukončení školního roku se starostou obce, zimní krmení zvířátek, účast dětí MŠ při vyučování 1. ročníku, návštěvy kin, divadel, výstav, exkurzí, Planetária Praha, sportovní utkání s jinými málotřídními i plně organizovanými školami (florbal, fotbal, vybíjená...), jednodenní poznávací výlety do okolí v rámci regionu, koncerty, soutěže hudební, výtvarné, projektové dny, zapojení do projektů a výzev OP VK (dotace z EU), zájmové kroužky, spolupráce s obcí (vítání občánků, výzdoba), ...

2.3.2 Mezinárodní spolupráce

Škola se prozatím nezapojuje do mezinárodní spolupráce se zahraničními školami.

2.3.3. Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči:

Neustále se rozvíjející oblast školy. Rodiče mohou školu kdykoliv navštívit, informovat se, po domluvě se i účastnit vyučování. Pravidelně se konají i třídní schůzky, někdy též formou společného setkání rodičů a dětí. Oblíbená jsou také veřejná vystoupení nebo výstavy (vánoční či velikonoční besídka, Den matek, Zahradní slavnosti školy, koncerty). Rodiče jsou o činnosti školy informováni formou nástěnek ve škole i na Obecním úřadě Bratronic, dále z článků v obecních novinách nebo z podrobných aktuálních webových stránek školy. Individuálně se mohou informovat v konzultačních hodinách jednotlivých pedagogů.

Velmi kvalitní je mnohaletá spolupráce se školskou radou, zejména ze strany rodičů. Rodiče pomáhají škole nejen finančně, ale i materiálně, nebo různými službami a pracemi potřebnými při provozu školy.

Spolupráce s jinými subjekty:

- Školská rada (pracuje a úspěšně funguje od 1. 1. 2005, velmi dobrá spolupráce)
- zřizovatel Obec Bratronice (vítání občánků, hudební festival, slavnostní zahájení a ukončení školního roku)
- Český červený kříž (kurzy, první pomoc)
- sportovní a taneční skupiny (pronájem tělocvičny)
- spolupráce s PPP (rady při práci s dětmi se spec. Vzděl. potřebami nebo prospěchově slabšími)
- rodiče jako vedoucí zájmových kroužků
- Honební společnost Bratronice (myslivost, ochrana přírody, sportovní střelba)
- místní podnikatelé, podnikatelé regionu (sponzorské dary)
- zaměstnanci obecního úřadu (pomoc při údržbářských pracích, organizace školního plesu, pomoc při sběru starého papíru)
- Sokol Bratronice (pronájem sálu při školním plese)
- farnost Zbečno – akce v kostele (koncerty), charitativní sbírky (Tříkrálová)
- Labyrint Kladno (středisko volného času)
- VISK (semináře, kurzy)
- okolní málotřídni i plně organizované školy (společné semináře, sportovní utkání, výměna zkušeností, práce na projektech, náslechy, vzájemné hospitace, pomoc začínajícím učitelům, přechod žáků na 2. stupeň, sdílení)
- ostatní dodavatelé materiálu
- různé zájmové organizace a přátelé školy

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy a obce, ve které se nachází. Škola nemá za úkol suplovat rodinu, ale vychází ze současných trendů zaměstnanosti rodičů a snaží se jim vyjít vstříc v rámci svých možností.

Základní vzdělávání na 1. stupni usnadňuje přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávacího procesu. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných. Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu k řešení problémů.

Základní vzdělávání vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se každé dítě každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání, případně s využitím podpurných opatření, optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání, vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima. K tomu vytváříme i odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí naše žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků je postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům je dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání naši žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Škola pro každého – škola pro všechny:

Základní myšlenka vzdělávacího programu, otevřenost školy všem dětem, rodičům, veřejnosti – jak obsahem vzdělání, demokratickými principy, respektováním žáka jako osobnosti, širokou nabídkou, diferencovaným přístupem, vztahy ve škole, naplňováním nejzákladnějších potřeb, společnými prožitky učitelů, rodičů a žáků, tak zapojením školy i jejich absolventů do veřejného života, schopnost svobodné a tvůrčí práce, samostatného myšlení a odpovědného rozhodování, spřízněnost s přírodou a jejími zákony, soulad s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami a demokratickými občanskými postoji. ŠVP klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince. Důležitou úlohu plní v této oblasti činnost školní družiny se širokou nabídkou zájmových útvarů, ale též organizování jednotlivých celoškolských akcí v průběhu roku.

Komunikace a vztahy uvnitř školy i navenek s rodiči a veřejností jsou jedním z nejdůležitějších témat pro školu a její vedení. Pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v přirozené skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými vlohami a vlastnostmi. Patří sem i děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Zaměříme se zejména na: integraci a inkluzi dětí, reedukaci poruch žáků, péči o talenty a nadání, rozvoj jazykových dovedností, využívání informačních a komunikačních technologií, naznačení cesty ke zdravému životnímu stylu a pozitivnímu myšlení, duševní i tělesné rovnováze, vedení ke schopnosti kulturního a estetického prožitku, vedení k zájmu o věci veřejné, rozvoj klíčových kompetencí žáků důležitých pro život každého jedince, rovné vzdělání pro všechny, rozvoj silných stránek školy.

Škola pro život v 21. století:

V rámci ŠVP se snažíme přiblížit školu co nejvíce dítěti, udělat ji pro něj přitažlivou, zajímavou a užitečnou. Znalosti a dovednosti žáků by měly být uplatnitelné v životě. Efektivní metody výuky – kooperativní a projektové vyučování – vedoucí žáky k týmové práci, ke vzájemné pomoci,

sounáležitosti a vzájemnému respektu se stále začleňují do výuky a budou se dále rozvíjet. Posílí se výrazně výuka cizích jazyků (hlavně anglického) pro budoucí život v EU a ve světě. Zaměřujeme se na výuku cizích jazyků již od předškolního věku. Vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporujeme zavádění výpočetní techniky do většiny předmětů a využívání technologií při výuce. Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, hlavně pravidel školního řádu a pravidel tříd vytvořených samotnými dětmi. Nabízíme dětem širokou nabídku vzdělávání v podobě mnoha zájmových kroužků a aktivit rozličného zaměření (hudební, výtvarné, rukodělné, sportovní, literární).

Jsme přesvědčeni, že pro spokojený život každého člověka jsou velmi důležité sociální dovednosti. Na I. stupni je postupně rozvíjíme v rámci veškeré výuky a života školy. Prvky etické výchovy prolínají všemi předměty. Chceme tím pozitivně ovlivňovat postoje a chování žáků tak, aby se z vnitřní potřeby chovali prosociálně. To znamená, aby uměli vyjádřit svoje city, byli empatičtí, asertivní, dokázali spolupracovat a vytvářet kvalitní a trvalé mezilidské vztahy. Naším cílem je vytvořit ve škole bezpečné prostředí, kde se děti nebojí chybovat, vyjádřit svůj názor a zeptat se na to, co je zajímavé, nebo jim není jasné. Kde si žák před každou činností může říci, že to zvládne. Věříme, že tímto položíme základní kámen pro jeho úspěšný život v 21. století.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole na 1. stupni není konečná, tvoří základ pro vzdělávání na druhém stupni a pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Pedagogové:

- * podporují a rozvíjejí tvořivost a tvořivé myšlení žáků
- * uplatňují individuální přístup dle možností a schopností žáků
- * využívají pozitivní motivaci
- * vedou žáky k hodnocení a sebehodnocení

1. Kompetence k učení

Umožňují žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení. Klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Vedeme žáky k sebehodnocení, sebekontroli a vzájemné kontrole. Maximalizujeme žakovu šanci prožít úspěch individuálním přístupem. Vedeme starší žáky k samostatnému organizování některých akcí a her. Umožňujeme jim realizovat jejich vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost. Učíme se vytvářet situace, ve kterých má žák radost z učení a z jeho přínosu. Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly. Učíme žáky

soustředit se na učební činnost a vydržet u ní. Poskytujeme žákům informace z různých zdrojů a žáci se učí vyhledávat a vybírat vhodné a podstatné informace, třídit je a zaznamenávat. Pracujeme se žáky různými metodami a využíváme různé způsoby učení se. Snažíme se propojovat předměty různými činnostmi a aktivitami. Zařazujeme do výuky experimenty, výzkumy a jejich hodnocení. Umožňujeme a podněcujeme žáky k účasti v různých soutěžích.

2. Kompetence k řešení problému

Žáci jsou vedeni k vyhledávání různých řešení problémů a k tomu, aby si uměli svůj způsob řešení obhájit. Motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života, úkoly zadáváme problémově. Žáci vyhledávají a třídí informace ze všech možných dostupných zdrojů. Jsou vedeni k používání internetu a práci s ním. Používáme i projekty a skupinové práce. Žáci se podle svých schopností a dovedností zapojují do soutěží. Starší žáci připravují aktivity či představení pro menší děti (i z MŠ). Učíme děti podílet se na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení různých činností. Vedeme žáky k samostatnému přemýšlení. Sociální problémy řešíme společně, v kolektivu. Snažíme se předcházet problémům. Vedeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

3. Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci, pravidelně zařazujeme do výuky práci se žáky v komunitních kruzích. Komunikace musí být vhodná se spolužáky, s učiteli i s ostatními dospělými ve škole i mimo ni. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných. K informovanosti o škole využíváme příspěvky do obecního tisku, nástěnky, webové stránky školy. Podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami, mezi okolními školami. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme a rozšiřujeme spolupráci s jinými školami. Učíme žáky různým formám komunikace mezi lidmi ve světě a vhodnosti jejich použití v různých situacích běžného života.

4. Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých. Používáme skupinovou práci žáků a pomoc při učení, zapojujeme žáky do prací na projektech (tvorba výukových plakátů a jejich prezentace). Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech. Snažíme se, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, která si sami vytvořili. Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce. Žáci se učí chápat složitost vztahů mezi lidmi ve světě, problémy mezi národy, skupinami apod.

5. Kompetence občanské

Připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti. V kolektivech si žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navozuje na pravidla chování vytvořená ve třídách. Jsou respektovány individuální rozdíly (národnostní, kulturní). Důraz je také kladen na prožitek, emoce, na environmentální výchovu, ekologicky myslící jedince, zdravý životní styl. Vedeme žáky k třídění odpadu. Žáci se učí chovat jako zodpovědné osoby. Zapojujeme žáky do různých projektů, umožňujeme jim podílet se na prezentaci vlastních výsledků i výsledků práce školy.

6. Kompetence pracovní

Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci. Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do práce. Vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Nabídkou bohaté zájmové činnosti pomáháme žákům a podněcujeme je při jejich dalších orientaci.

3.3. Zabezpečení výuky žáků a žákyň se speciálními vzdělávacími potřebami

„Charakteristika žáků se speciálními vzdělávacími potřebami: Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ“. *Citace z RVP*

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se řídíme aktuálním zněním vyhlášky č. 27/2016, novelou školského zákona č. 82/2015 Sb., upraveným RVP ZV účinným od 1. 9. 2016. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až

pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pro nastavování podpůrných opatření je využívána Metodika pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a Přehled podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními.

System péče o žáky s příznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Podpůrná opatření prvního stupně – přímá podpora žáka ve výuce učitelem, plán pedagogické podpory PLPP, individuální výchovný plán IVýP (plně v kompetenci školy).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP (popř. IVýP, viz. Metodika pro nastavování podpůrných opatření ve školách)

Individualizovaná pomoc učitele – etapa přímé podpory žáka ve výuce učitelem

- * mírné úpravy režimu školní výuky a domácí přípravy
- * úprava organizace práce se žákem a úpravy metod výuky
- * způsob hodnocení
- * poskytnutí pomůcek, které nevyžadují finanční prostředky
- * individualizace přístupu k žákovi
- * možnost konzultace s pracovníky ŠPP – VP, MP

Pokud nepostačuje přímá podpora ve výuce je na základě pedagogické diagnostiky (pozorování učitelem) vytvořen Plán pedagogické podpory – komplexnější přístup k řešení problémů žáka.

PLPP

- sestavuje třídní učitel, popřípadě učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce
- má písemnou podobu (PLPP je dokument, který je součástí příloh k vyhlášce č. 27/2016 Sb.)
- před vypracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem možnosti stanovit metody práce s žákem, stanovení způsobů kontroly osvojování znalostí a dovedností
- výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP
- výchovný poradce organizuje schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy, žákem
- PLPP obsahuje: údaje o žákovi, důvody vedoucí ke zpracování PLPP, datum vyhotovení, plán vyhodnocování PLPP, charakteristika žáka a jeho obtíží, stanovení cílů – jakých cílů chceme u žáka dosáhnout

Podpůrná opatření – konkrétní postupy, které budeme uplatňovat:

- * metody výuky – úpravy metod práce se žákem
- * organizace výuky – úpravy v organizaci výuky i mimo ni
- * hodnocení žáka – jak budeme hodnotit, co úpravami hodnocení sledujeme, hodnocení pokroků žáka vedoucí k podpoře a napomáhání dosažení cílů
- * pomůcky – jaké pomůcky budeme využívat
- * požadavky na práci ostatních učitelů s cílem dosažení stanovených cílů
- * podpůrná opatření v rámci domácí přípravy – popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou (snaha zapojit rodiče do spolupráce)
- * podpůrná opatření jiného druhu – respektování zdravotního stavu, respektování zátěžové situace v rodině, vztahové problémy, postavení žáka ve škole či třídě (jakým způsobem, v jakých činnostech apod.)
- * vyhodnocení účinnosti PLPP – jak se podařilo naplnit stanovených cílů s využitím stanovených kritérií, datum
- * doporučení k odbornému vyšetření – PPP, SPC, SVP, jiné
- * jméno, příjmení, podpis, datum – třídní učitel, učitelé ostatních předmětů, pracovníci ŠPP – VP, MP, zákonný zástupce
- * vyhodnocování naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření

Specifikace prováděných podpůrných opatření

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského pracoviště a přiznaného stupně podpory například:

- * v oblasti metod výuky: respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, využívat metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, respektování pracovního tempa žáka, poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů apod.
- * v oblasti organizace výuky: střídání forem a činností během výuky, využívání skupinové výuky, postupný přechod k systému kooperativní výuky, zařazování relaxačních chviliek apod.

Zodpovědné osoby

ŠPP je na naší škole tvořené výchovným radcem, metodikem prevence a ředitelkou školy.

Východiska využívaná pro stanovení podpůrných opatření I. stupně

Pedagogická diagnostika:

- * pozorování v hodině a analýza procesů výkonů a výsledků
- * didaktické testy a rozbor portfolia žákovských prací
- * reflexe rozboru žákovy práce a hodnocení
- * analýza domácí přípravy a analýza dosavadního pedagogického přístupu
- * pozorování ve třídě či v přirozených situacích
- * rozhovory se žákem, se zákonnými zástupci, ústní a písemné prověřování znalostí a dovedností

Podpůrná opatření druhého stupně - individuální vzdělávací plán

- * o podpůrných opatřeních druhého až pátého stupně rozhoduje školské poradenské zařízení
- * ŠPZ navštíví žák na doporučení školy (škola zajistí bezodkladné předání PLPP, pokud se žák podle něho vzdělával)
- * ŠPZ projedná před vydáním doporučení návrh doporučených podpůrných opatření se školou či zákonným zástupcem
- * ŠPZ vydá zprávu pro účely doporučení podpůrných opatření a doporučení
- * doporučení stanoví podpůrná opatření pro vzdělávání žáka s SVP
- * podpůrná opatření poskytuje škola bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce (informovaný souhlas viz. vyhláška č. 27/2016 par. 16)

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Specifické podpůrné opatření od 2. stupně PO, pokud úpravy jeho vzdělávání zahrnují požadavky na úpravu obsahu.

- * IVP jako podpůrné opatření navrhuje školské poradenské zařízení a IVP zpracovává škola
- * vychází ze ŠVP a vyhovuje vzdělávacím potřebám žáka
- * v případě potřeby zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče a pedagogickou intervenci
- * možnost podpory ŠPZ

Obsah IVP

- * Identifikační údaje (jméno a příjmení žáka, datum narození, bydliště, škola, ročník, školní rok)
- * Údaje z Doporučení ŠPZ, které vydalo doporučení pro IVP
- * Kontaktní pracovník ŠPZ – osoba, která Doporučení zpracovala
- * Další školská poradenská zařízení, zdravotnická zařízení a další, která se podílejí na péči o žáka
- * Datum rozhodnutí ředitele školy o povolení vzdělávání žáka podle IVP
- * Zdůvodnění – popis vzdělávacích potřeb žáka z Doporučení – Závěry vyšetření žáka, podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole, vyhodnocení PLPP (např. individuální pracovní tempo, potíže

s dodržováním pravidel, kolísání výkonnosti žáka apod.)

* Cíle IVP – priority vzdělávání a dalšího rozvoje žáka (např. rozvoj komunikačních dovedností, rozvoj schopností týmové práce apod.)

* Předměty, jejichž výuka je realizována podle IVP – názvy vyučovacích předmětů v souladu s ŠVP

Podpůrná opatření – specifikace stupňů podpůrných opatření

* Metody výuky – pedagogické postupy, konkrétní metody výuky (např. názornost, hraní rolí, práce s chybou apod.)

* Úpravy rozsahu vzdělávání – do jaké míry bude upraven obsah vzdělávání v dílčích oblastech v závislosti na Doporučení – Úpravy obsahu vzdělávání

* Úpravy očekávaných výstupů vzdělávání – k jakým očekávaným výstupům bude vzdělávání žáka směřováno, které OV budou upraveny

* Organizace výuky – ve školní třídě i mimo ni

* Způsob zadávání a plnění úkolů – dle možností a schopností žáka (např. srozumitelné, stručné zadání, poskytnutí delšího časového úseku, kontrola porozumění apod.)

* Způsob ověřování vědomostí a dovedností - způsoby přizpůsobené konkrétním schopnostem a možnostem žáka (např. jasná a srozumitelná pravidla ověřování, respektování osobního tempa apod.)

* Hodnocení žáka – způsob hodnocení z Doporučení (např. slovní hodnocení, hodnocení klasifikačním stupněm, kombinace)

* Pomůcky a učební materiály – přehled potřebných kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic, pomůcek, softwarové a IT vybavení z Doporučení, doplnění učebními pomůckami a pomůckami, kterými disponuje škola (encyklopedie, hry apod.)

* Podpůrná opatření jiného druhu – v závislosti na Doporučení, respektování zdravotního stavu, postavení ve třídě, vztahových problémů...

* Personální zajištění úprav průběhu vzdělávání – speciální pedagog, osobní asistent, tlumočnick, zdravotnický pracovník apod.

* Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka – školní družina

* Spolupráce se zákonnými zástupci – způsob spolupráce, způsob komunikace, požadavky na domácí přípravu, způsob zadávání a plnění úkolů apod.

* Dohoda mezi žákem a vyučujícím – zda byla či nebyla uzavřena, datum, popř. přílohu přiložit

* Podrobný popis pro jednotlivé vyučovacích předměty, ve který jsou uplatňována podpůrná opatření (pokud je třeba specifikovat)

* Osoby zodpovědné za vzdělávání a odbornou péči o žáka (jméno, příjmení, podpis) – třídní učitel, další vyučující, školní poradenský pracovník, pracovník školského poradenského zařízení, zákonný zástupce, žák

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- * uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činnosti a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- * všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- * při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- * při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- * v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin ;
- * pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- * formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- * spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- * spolupráci s ostatními školami.

Dále je také možnost poskytovat podpůrná opatření ve školských zařízeních, která se podílejí na vzdělávání žáka, případně na přípravě na vzdělávání žáka. Jedná se především o školní družinu. Druh a rozsah podpůrných opatření se řídí podpůrnými opatřeními, která má žák k dispozici ve škole a která jsou nezbytná i pro jeho činnost ve školských zařízeních.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných:

„Charakteristika žáků nadaných a mimořádně nadaných: Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech“. *Citace z RVP ZV*

V rámci rovného přístupu k žákům jako osobnostem se vyučující podílejí na rozvoji nadání a schopnostech žáků s mimořádným nadáním. Na základě diagnostického vyšetření a stanovení závěrů

je sestaven individuální vzdělávací plán, který respektuje oblast, kde žák může dosahovat mimořádných schopností. Tento plán je konzultován s rodiči a stanoveny oblasti, kde by žák vzhledem k svým schopnostem a organizačním možnostem byl zařazen do vyššího ročníku. Průběžně je v rámci výuky žák více motivačně úkolován tak, aby jeho schopnosti byly koncepčně rozvíjeny. Jedná se o úlohy s netradičním řešením, samostatné hlubší zpracování probíraných témat, pověření vedení týmu při skupinové práci. Nedílnou součástí je psychologické působení učitele při zvládnutí kompetencí sociálních – spolupráce se slabšími spolužáky, tolerance k práci skupiny a vytváření dobrých vztahů ve třídě. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na základě žádosti zákonných zástupců. Pro mimořádně nadaného žáka se zpracovává individuální vzdělávací plán. Takoví žáci mohou být sdružováni do skupin pro výuku některých témat či celých vyučovacích předmětů. Ředitelka školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku na základě zkoušky před komisí.

Individuální péče je věnována i nadaným žákům, kteří nebyli pedagogicko-psychologicky vyšetřeni. Učivo je prohlubováno, rozšiřováno a obohacováno o další informace se zaměřením na rozvoj vyšších mentálních procesů a rozvoj tvořivosti. Důraz je kladen na řešení problémových úloh, mezioborové vztahy a soutěže. Žákům je umožněn přístup ke studijním materiálům (školní knihovna, nabídka studijních materiálů u jednotlivých vyučujících). Jsou zadávány individuální a samostatné úkoly, je podporováno vlastní pracovní tempo. Pedagogové jsou připraveni na náročnější přípravu v předmětech reprezentujících nadání dítěte. Žákům jsou nabízeny možnosti prezentovat svoje nadání ve škole i mimo ni formou účasti v různých soutěžích, projektech, prezentacích. Snahou všech pedagogů je, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování pravidel a řádů pro ostatní spolužáky, pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při spolupráci s žáky méně nadanými nebo s menším zájmem o učení.

Nadaní žáci mají možnost se nejen dále rozvíjet, ale rovněž uplatnit své znalosti a schopnosti při práci ve třídě, zejména při kooperativní výuce, kde mohou být pomocníkem učitele. Probíhá tak integrace nadaných jedinců do vyučovacího procesu. Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů (dle z. 561/2004 Sb. ve znění zákona 82/2015 Sb., vyhlášky č. 27/2016). Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci

podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

System péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. V ŠVP škola stanoví:

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka (viz. Metodika pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a Přehled podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, viz výše Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – PLPP, IVP)

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

IVP mimořádně nadaného žáka obsahuje:

- a) závěry doporučení školského poradenského zařízení,
- b) závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby 13 mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost,
- c) údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi,
- d) vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek,
- e) seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů,
- f) určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka,
- g) personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a
- h) určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.

Individuální vzdělávací plán je zpracován po bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, případně školským zařízením, a žákem a dále zákonným zástupcem žáka.

V ŠVP může škola případně stanovit:

- * zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky;
- * pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);
- * specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:
 - * předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
 - * vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
 - * specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
 - * účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
 - * občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s možností volby na straně žáka;
 - * obohacování vzdělávacího obsahu;
 - * zadávání specifických úkolů, projektů;
 - * příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
 - * nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
 - * přeřazení do vyššího ročníku – viz. vyhláška č. 27/2016 Sb.

3.4. Začlenění průřezových témat

Okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem

konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu. Realizace průřezových témat mají silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpurnými opatřeními prvního až pátého stupně. Při výuce těchto žáků je kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnot. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků, vždy plně respektují jejich individuální možnosti (viz. RVP ZV 2016 Průřezová témata).

Osobnostní a sociální výchova

Integrace do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

tematické okruhy – osobnostní rozvoj (psychohygiena, sebepoznání a sebepojetí, kreativita, seberegulace a sebeorganizace – 1.-5.roč.), sociální rozvoj (mezilidské vztahy, spolupráce/kooperace a kompetice – 1.-5.roč.), morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika – 1. -5. roč.)

Integrace do vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace:

tematické okruhy – sociální rozvoj (komunikace, poznávací schopnosti – 1. -5. roč.)

Integrace do vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace:

tematické okruhy – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (3. -5. roč.)

Projekty: příprava soutěží (starší žáci pro mladší), koncerty a veřejná vystoupení, sportovní dny, adaptační výlety

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- * na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým,
- * na rozvoj zvládnutí vlastního chování,
- * na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů,
- * na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci,
- * na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci,
- * na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova demokratického občana

Integrace do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

tematické okruhy – občanská společnost a škola (3. -5. roč.), občan, občanská společnost a stát (2. - 5. roč.), formy participace občanů v politickém životě (4. -5. roč.), principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (5. roč.)

Projekty: školní parlament, rada třídy, diskuse na téma

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- * sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti,
- * úcty k zákonu,
- * úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance,
- * aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod,
- * ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším,
- * respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem,
- * empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Multikulturní výchova

Integrace do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět a Jazyk a jazyková komunikace: tematické okruhy – kulturní diference (2. - 5.roč.), lidské vztahy (1. -5. roč.), etnický původ (3. - 5. roč.), multikulturalita (3. -5. roč.), princip solidárního smíru a solidarity (4. -5. roč.)

Projekty: kulturní tradice v různých zemích – rozdíly v životě lidí, mezinárodní jídelníček – rozdíly ve stravování, týden čtení

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- * na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí,
- * na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání,
- * na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých,
- * na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám,
- * na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokult. skupin,
- * na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu,
- * na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti,
- * na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu,
- * na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní

výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Integrace do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět a Jazyk a jazyková komunikace:
tematické okruhy – Evropa a svět nás zajímá (4. -5. roč.), objevujeme Evropu a svět (4. a 5. roč.), jsme Evropané (5. roč.)

Projekty: Cestujeme po Evropě – kulturní tradice jednotlivých zemí (kuchyně, jazyky, fotky, cestovní kancelář – 1. -5. roč.)

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- * na překonávání stereotypů a předsudků,
- * na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života,
- * na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti,
- * na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám,
- * na osvojování vzorců evropského občana,
- * na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Enviromentální výchova

Integrace do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět a Umění a kultura:
tematické okruhy – ekosystémy (4. a 5. roč.), základní podmínky života (3. a 4. roč.), lidské aktivity a problémy životního prostředí (1. roč.), vztah člověka k prostředí (2. - 3. roč.)

Projekty: Den Země (1. - 5. roč.), Den životního prostředí (4. - 5. roč.), Ekoškola, Recyklohraní, Den zvířat, Den zdraví

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- * na vnímání života jako nejvyšší hodnoty,
- * na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů,
- * na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí,
- * na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí,
- * na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí,

* na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Mediální výchova

Integrace do vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace a Informační a komunikační technologie:

tematické okruhy – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (3. - 5. roč.), interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (3. - 5. roč.), fungování a vliv médií ve společnosti (4. - 5. roč.), stavba mediálních sdělení (4. - 5. roč.), vnímání autora mediálních sdělení (2. - 5. roč.), tvorba mediálních sdělení (5. roč.), práce v realizačním týmu (4. - 5. roč.)

Projekty: školní časopis, články do místního obecního tisku, nástěnky, tvorba prezentací, webových stránek

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

* na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění,

* na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času,

* na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu,

* na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení,

* na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci,

* na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování,

* na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

4. Učební plán školy - dynamický model pro první stupeň

educ@infracz.cz

www.infracz.cz

První stupeň základního vzdělávání

RVP Oblast	RVP Obor	RVP hodiny	PŘÍKLAD ŠVP předmět	ŠVP hodiny	1. Ročník	2. Ročník	3. Ročník	4. Ročník	5. ročník	Kontrola
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	35	Český jazyk	42	9	9	8	8	8	42
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	11	1	1	3	3	3	11
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika	23	4	4	5	5	5	23
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informační a komunikační technologie	1	0	0	0	0	1	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	Prvouka	6	2	2	2	0	0	6
			Vlastivěda	4	0	0	0	2	2	4
			Přírodověda	4	0	0	0	2	2	4
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	7	1	1	2	2	1	7
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0								
	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní výchova	5	1	1	1	1	1	5
Disponibilní hodinová dotace		14	Čj 7 h, AJ 2 h, ČJaS 2 h, Ma 3 h							
Ročníková minima					18	18	22	22	22	
Celkem hodin v 1.- 5. ročníku		118		118	21	21	24	26	26	118
Ročníková maxima					22	22	26	26	26	

LEGENDA:

podle RVP ZV
podle RVP ZV
podle ŠVP

Poznámky k učebnímu plánu:

Výuka je realizována v týdenních cyklech, které jsou zaznamenávány do třídních knih.

Disponibilní hodiny jsou použity k posílení jednotlivých předmětů tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací strategie a vznikl rozvrh hodin, ve kterém lze realizovat výuku pěti ročníků na škole tvořené třemi třídami. Využití disponibilních hodin: 7 hodin pro Český jazyk (zařazení četných průřezových témat), 2 hodiny pro cizí jazyk (anglický, výuka již od 1. ročníku, škola nabízí i výuku německého jazyka formou zájmového vzdělávání), 2 hodiny pro oblast Člověk a jeho svět (využití důkladného osvojení dějepisného a zeměpisného učiva v rámci předmětu vlastivěda, zaměření na ekologii a enviromentální výchovu v rámci předmětu přírodověda), 3 hodiny pro matematiku (řešení problémových a logických úloh).

Organizace výuky: Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů pojmenovaných podle vzdělávacích oblastí daných RVP ZV. Výuka jednotlivých předmětů probíhá v celcích odpovídajících délkou vyučovací hodině 45 minut. V případě potřeby jsou hodiny spojovány do celků maximálně 3 vyučovacích hodin. Během školního roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobé (týdenní až měsíční) projekty.

V hodinách je dle tematických plánů vyučujících běžně zařazována dramatická a etická výchova, témata z pozitivní psychologie, zejména v oblastech Jazyk a jazyková komunikace (český i anglický jazyk) a Člověk a jeho svět. Obsah a náplň odpovídá požadavkům doporučených RVP ZV.

SWOT analýza ZŠ a MŠ Bratronice

silné stránky	slabé stránky
stabilní kolektiv, soudržnost, týmová práce specializace učitelů v různých oborech velké množství zájmových aktivit zájem rodičů o spolupráci se školou dobrá spolupráce s partnery školy rodinná atmosféra školy zdravé přírodní prostředí okolí školy kulturní akce školy (plesy, besídky, slavnosti) spojení školy a školky, spolupráce estetický vzhled školy dostatečná naplněnost školy-žáci dojíždějí i z jiných obcí	výše finančních prostředků technický stav budovy feminizace (problém všech škol, zejm.málotřídnic)
příležitosti	ohrožení
spolupráce se sportovními kluby možnost získání dotací z EU-rekonstrukce, jiné projekty mimoškolní aktivity (o prázdninách, ...) sponzorské dary spolupráce s jinými partnery školy	klesající populační křivka, úbytek dětí fluktuace zaměstnanců (MD) nové zákony, legislativa, časté změny zvyšování cen energií, nedostatek financí na provoz změna obecního zastupitelstva – jiné záměry se školou

5. Učební osnovy

Struktura, rozsah a obsah povinných a volitelných předmětů jsou uvedeny v učebních osnovách. O rozdělení učiva uvedeného v učebních osnovách do jednotlivých ročníků si může částečně rozhodnout sama škola.

Vzdělávací oblast:

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1. Název vyučovacího předmětu:

ČESKÝ JAZYK

5.2. Charakteristika vyučovacího předmětu

5.2.1. Obsahové, časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a úspěšně si osvojovat poznatky i v dalších oblastech vzdělávání.

Užívání mateřského jazyka v mluvené i písemné podobě vytváří předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci, k orientaci při vnímání okolního světa, k pochopení společensko-kulturního vývoje lidské společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, je rozdělen do tří složek:

- komunikační a slohová výchova
- jazyková výchova
- literární výchova

Časové vymezení:

1. a 2. ročník – 9 hodin týdně a 3., 4. a 5. ročník – 8 hodin týdně

K posílení předmětu byla použita disponibilní časová dotace 7 hodin (začlenění průřezových témat zejména do hodin Čj).

Organizace:

Předmět je nejčastěji vyučován v kmenové třídě, nejčastěji v 45 minutových vyučovacích hodinách. Do výuky Čj patří i návštěvy divadel, knihovny, infocentra, besedy apod.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – tématické okruhy Rozvoj schopnosti poznávání (1. – 2. období), Mezilidské vztahy (2. období), Komunikace (1. – 2. období), Poznávání lidí (1. období)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – tématické okruhy Evropa

a svět nás zajímá (1. – 2. období)

Multikulturní výchova – tématické okruhy Kulturní diference (2. období), Lidské vztahy (2. období), Multikulturalita (2. období)

Mediální výchova – tématické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (2. období), Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (2. období), Tvorba mediálního sdělení (2. období), Práce v realizačním týmu – školní časopis (2. období), Stavba mediálních sdělení (2. období)

5.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – vnímání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje k celoživotnímu vzdělávání, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, práce s textem v ústní i písemné podobě, s literárními prameny. Učitel předkládá žákům dostatek informací a důležitých podkladů v různých podobách (listinné, ústní, elektronické), umožňuje přístup k různým jazykovým a literárním pramenům, vede žáky ke kontrole výsledků, k sebehodnocení.

Kompetence k řešení problému – spolupráce při řešení úkolů, respektování různých hledisek, rozvíjení tvořivého myšlení, skupinová práce, problémové úkoly. Učitel předkládá dostatek vhodných textů (odborných, narativních, poezie), seznamuje žáky s různými metodami práce s textem.

Kompetence komunikativní – výstižné, souvislé vyjadřování v ústním i písemném projevu, aktivní chápání textů a záznamů, využívání informačních a komunikačních prostředků, metoda diskuse, vnímání jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturním prostředím, rozvoj pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturality. Učitel dává dostatečný prostor k rozvoji ústního i pís. projevu ve škole i mimo ni.

Kompetence sociální a personální – spolupráce ve skupině, rozvíjení sebedůvěry ve vlastní schopnosti, respektování pravidel, chápání jazyka jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství. Učitel umožní každému žákovi zažít úspěch, hodnotí každého žáka na základě jeho vlastního pokroku, povzbuzuje žáky při získávání sebedůvěry při veřejných vystupováních.

Kompetence občanské – vytváření pozitivních vztahů ke kulturním a historickým tradicím, chápání jazyka jako svébytného historického jevu. Učitel předkládá žákům přiměřený materiál k pochopení vývoje národa a jeho postavení v současnosti.

Kompetence pracovní – smysluplné využívání výukových programů, výroba pomůcek do výuky, dokončení práce v dohodnuté kvalitě a ve stanoveném čase, zadávání dlouhodobých úkolů, které vedou ke konkrétní činnosti.

5.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy dle RVP ZV - 1.období:

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

- ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných šk. i mimoškolních situacích
- ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, př. jmen a sloves
- ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon

a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Komunikační a slohová výchova

Učivo:

1.ročník

čtení - technika čtení, čtení pozorné

naslouchání - význam slov, tvoření vět, vyjádření kontaktu se spolužákem, zdvořilost

mluvený projev

- základy techniky mluveného projevu, dýchání, výslovnost

- rozlišení forem společenského styku, pozdrav, poděkování, omluva, vzkaz

- stručný popis známé věci

písemný projev

- základní hygienické návyky, správné sezení, držení psacího náčiní

- osvojování písmen, slabik, slov, správné tvary písmen a číslic

- opis, přepis podle předlohy, vytváření základů rukopisu

2.ročník

čtení - praktické čtení, znalost orientačních prvků v textu

naslouchání - pozorné soustředění, reagovat otázkami

mluvený projev

- vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní pravidla komunikace

- komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, otázka a odpověď

- děj, základ vypravování

písemný projev

- technika psaní, čitelný a přehledný písemný projev, nadpis
- žánry písemného projevu – adresa, přání, jednoduchý popis

3. ročník

čtení - čtení vyhledávací, s porozuměním

naslouchání - věcné naslouchání, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami

mluvený projev

- základní komunikační pravidla – oslovení, zahájení, vedení a ukončení dialogu, respektování pravidel diskuse adekvátně věku a individuálním možnostem
- zdvořilé vystupování, vlastní reprodukce textu

písemný projev

- technika psaní, úprava textu, čitelnost, přiměřená hbitost, kontrola projevu
- žánry písemného projevu – adresa, dopis, pohlednice, omluvenka, pozvánka

PT OSV - Komunikace (cvičení pozorování a aktivního naslouchání, vedení dialogu, jeho pravidla)

PT OSV – Poznávání lidí (poznávání ve třídě, odlišnosti)

Jazyková výchova

Učivo:

1. ročník

zvuková stránka jazyka

- sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek
- modulace řeči, tempo, intonace věty

slovní zásoba

- rozlišení pojmů - hláska, slabika, slovo, věta
- tvoření otázky, vysvětlování významu slov

pravopis

- funkce znamének
- velké písmeno na začátku věty, vlastní jména dětí
- převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané (adekvátně svým možnostem)

2. ročník

zvuková stránka jazyka - výslovnost souhlásek a souhláskových skupin

slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, žák rozliší jména obecní a vlastní

tvarosloví

- seznámení s názvy slovních druhů
- poznává podstatná jména, slovesa, předložky

skladba - rozlišuje druhy vět

pravopis

- správně používá a odůvodňuje pravopis slov s i/y po tvrdých a měkkých souhláskách
- psaní u/ů,ú
- výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
- pravopis slov, souhlásky znělé, neznělé na konci slov
- rozlišení jmen obecných a vlastních

3. ročník

zvuková stránka jazyka - modulace souvislé řeči (tempo, intonace)

slovní zásoba a tvoření slov

- význam slov, významový okruh, slova jednoznačná, mnohoznačná
- slova souřadná, slova významem nadřazená, podřazená
- slova spisovná, nespisovná

tvarosloví

- slovní druhy, mluvnické kategorie podst. jmen – pád, číslo, rod
- slovesa – osoba, číslo, čas, tvary určité, neurčité

skladba - věta jednoduchá, souvětí

pravopis

- psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech
- souhlásky znělé, neznělé uvnitř slov
- velká písmena, regionál. pojmenování, abeceda

PT OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování)

Literární výchova

Učivo:

1. ročník

poslech literárních textů

- čtení na pokračování, klasická lidová pohádka, poezie pro děti, veršovaná pohádka
- koledy, příběhy o zvířatech

zážitkové čtení a naslouchání - výcvik čtení slov, krátkých vět se zřetelnou výslovností

tvořivé činnosti s literárním textem

- přednes básní, říkadel, rozpočítadel, dramatizace krátké veršované pohádky
- volná reprodukce pohádky
- vyprávění pohádky podle obrázkové osnovy

základní literární pojmy

- literární druhy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka
- spisovatel

2. ročník

poslech literárních textů - ukázky knih ze školní knihovny, čtení na pokračování

zážitkové čtení a naslouchání

- plynulé čtení jednoduché věty s porozuměním
- ukázky z individuální četby žáků

tvořivé činnosti s literárním textem

- přednes básní, volná reprodukce přečteného textu
- dramatizace pohádky, vlastní ilustrace textu
- domýšlení jednoduchých příběhů

základní literární pojmy

- pohádka, bajka
- spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec

3. ročník

poslech literárních textů - poslech z CD, čtení spolužáků – individuální četba

zážitkové čtení a naslouchání

- plynulé čtení vět a souvětí
- tiché, hlasité čtení s porozuměním

tvořivé činnosti s literárním textem

- přednes básní, veršované pohádky
- reprodukce přečteného a slyšeného textu
- dramatizace pohádky, krátkého příběhu
- vlastní ilustrace k básni, pohádce

základní literární pojmy

- poezie, básník, ilustrátor
- verše, sloky
- charakteristika literární postavy

Očekávané výstupy dle RVP ZV - 2. období:

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně
ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Komunikační a slohová výchova

Učivo:

4.ročník:

čtení - čtení jako zdroj informací, orientační prvky textu

naslouchání - soustředěné, pozorné, zaznamenat slyšené, aktivně reagovat otázkami

mluvený projev

- základní komunikační pravidla, střídání rolí mluvčího a posluchače

- mimoslovní prostředky řeči, mimika, gesta

písemný projev

- přehlednost, čitelnost, formální úprava textu, osobní poznámky

- stručné zápisy z učebního textu

- žánry písemného projevu, zpráva, oznámení, vzkaz, dopis, pozvánka

- popis (rostlin, zvířat, postavy, pracovního postupu)

- vypravování

- jednoduché tiskopisy, poštovní poukázky, dotazník, SMS, e-mail

5.ročník

čtení

- praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu)
- věcné čtení (zdroj informací)

naslouchání - soustředěné, aktivní, zdvořilé

mluvený projev

- komunikační žánry, vypravování, zpráva, oznámení, dialog na základě obrazového materiálu
- komunikační pravidla – oslovení, zahájení, vedení a ukončení dialogu
- mimoslovní prostředky řeči, mimika, gesta

písemný projev

- osobitý rukopis, dodržování úhlednosti, čitelnosti, plynulosti písemného projevu, osobní poznámky
- vypravování, podstatné a okrajové informace
- popis předmětu, děje, pracovního postupu
- jednoduché tiskopisy- poštovní poukázka, průvodka, podací lístek, dotazník
- zpráva, oznámení, SMS, e-mail
- manipulativní komunikace v reklamě

PT OSV – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy ve třídě, pohled na svět očima druhého)

PT MeV – Kritické vnímání mediálních sdělení (kritický přístup ke zpravodajství a reklamě, rozdíl mezi informativním a reklamním sdělením, cíle mediálního sdělení)

PT MeV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozlišení typů sdělení, jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, informace ve školním časopisu)

PT MeV – Tvorba mediálních sdělení

PT MeV – Práce v realizačním týmu

PT OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích, informování, odmítání, omluva, řešení – protidrogová prevence)

Jazyková výchova

Učivo:

4. ročník

zvuková stránka jazyka - cvičení výslovnosti, tempo, intonace, slovní přízvuk

slovní zásoba a tvoření slov

- žák rozlišuje různé podoby a významy slova
- slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, slova citově zbarvená
- zná stavbu slova (kořen, předponová část, část příponová)

tvarosloví

- slovní druhy, slova ohebná, neohebná
- skloňuje podst. jména, určí pád, číslo, rod, vzor
- časuje slovesa, určí osobu, číslo, čas, způsob

skladba

- věta jednoduchá, souvětí, spojky
- základní skladební dvojice

pravopis

- procvičování výslovnosti a psaní skupin bě, pě, vě, mě
- používá správně i/y po obojetných souhl. v užívaných příbuzných slovech k vyjmenovaným slovům, využívá pravopisné slovníky
- velká písmena zeměpisných názvů, historických osob
- přímá řeč

5. ročník

zvuková stránka jazyka - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

slovní zásoba a tvoření slov

- rozliší a pozná různé významy slov
- slova jednoznačná, mnohoznačná, homonyma
- předpony a předložky
- stavba slova, část předponová, kořen, část příponová, koncovka

tvarosloví

- určí druhy slov
- mluvnické kategorie podstatných jmen – skloňování
- časuje slovesa, určí osobu, číslo, čas, způsob
- rozliší přídavná jména (tvrdá, měkká, přivlastňovací), skloňuje je
- skloňuje osobní zájmena
- skloňuje základní číslovky

skladba

- druhy vět, věta jednoduchá, souvětí
- základní skladební dvojice, nevyjádřený podmět, shoda přísudku s podmětem

pravopis

- koncovky podstatných jmen
- koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých
- shoda přísudku s podmětem

PT VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, osobní zážitky, místa a události, jak se

mluví za našimi hranicemi)

PT OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (řešení problémů, dovednosti pro učení)

Literární výchova

Učivo:

4. ročník

poslech literárních textů - naučná, fantastická, umělecká literatura

zážitkové čtení a naslouchání

- správné a plynulé čtení textů, rychlé tiché čtení
- odlišení veršů od prózy

tvořivé činnosti s literárním dílem

- přednes textů- poezie, próza
- hodnocení postav literárního díla
- vyprávění o knihách, divadle, televizním pořadu
- dramaturgie textů, výtvarný doprovod

základní literární pojmy

- literární druhy a žánry, bajka, povídka ze života dětí
- divadelní a filmové představení, herec, režisér
- verš, rým, přirovnání

5. ročník

poslech literárních textů

- texty umělecké, populárně-naučné
- výběr a třídění knih ze školní knihovny, ukázky z knih

zážitkové čtení a naslouchání

- výrazné čtení uměleckých textů
- studijní čtení naukových textů

tvořivé činnosti s literárním textem

- výrazná recitace, reprodukce textu uměleckého i naučného
- vyhledávání informací ve slovnících, encyklopediích, na PC
- zaznamenávání zajímavých myšlenek z četby
- určení času, prostředí, hlavní a vedlejší postavy

PT MeV – Stavba mediálních sdělení

základní literární pojmy

- nabídka dětské literatury

PT MuV – Kulturní diference (individuální zvláštnosti lidí, poznávání vlastního kulturního zakotven

PT MuV - Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami, konflikty z rozdílnosti, předsudky, principy slušného chování, umět se vžít do role druhého, lidská solidarita)

PT MuV - Multikulturalita (specifické rysy jazyků, jejich rovnocennost, naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem)

Mezipředmětové vztahy:

Informatika - výuková CD

Výtvarná výchova – popis výtvarné práce, obrázková osnova, popis ilustrace

Anglický jazyk – srovnání českého jazyka s cizím j., časopisy, knihy v cizím jazyce

Matematika – tvoření sl.úloh, přesné vyjadřování

Vlastivěda – kulturní život regionu, postavy z historie

Přírodověda – popis zvířat, rostlin, abecední atlasy

Prvouka – vyhledávání informací v naučném textu

Pracovní výchova – výroba pomůcek na výuku (karty, výukové plachty)

Hudební výchova – rytmus básní, říkadel, melodizace vlastního textu

Vzdělávací oblast:

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.4. Název vyučovacího předmětu:

ANGLICKÝ JAZYK

5.5. Charakteristika vyučovacího předmětu

5.5.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Tato vzdělávací oblast patří ke stěžejním ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury je podstatným znakem všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na tři složky, shodné s RVP ZV:

- receptivní řečové dovednosti
- produktivní řečové dovednosti
- interaktivní řečové dovednosti

Časové vymezení:

1. a 2. ročník - 1 hodina týdně, 3., 4. a 5. ročník – 3 hodiny týdně, k posílení předmětu použita disponibilní časová dotace 2 hodiny.

Organizace:

Předmět Cizí jazyk je nejčastěji vyučován v kmenové třídě, nebo v jazykové učebně, dále při některých projektech, všechny učebny jsou vybavené počítači připojenými k síti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ↳ pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- ↳ pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- ↳ rozvíjení pozitivního vztahu k mnohohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Společný evropský referenční rámec:

Stupeň jazykových znalostí A1 (začátečníci) – žáci dosahují této úrovně obvykle na konci 7. třídy ZŠ

Poslech s porozuměním - Student rozumí známým každodenním jednoduchým výrazům, pokynům a otázkám, vyslovených pomalu a zřetelně, rozumí číslům a údajům o cenách a čase. Porozumí i rodilému mluvčímu, pokud mluví velmi pomalu a zřetelně, s dostatečně dlouhými pauzami.

Porozumění psanému textu / Čtení s porozuměním - Rozumím známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěškách, plakátech nebo v katalogích. Student rozumí údajům v dotaznících a formulářích jako je jméno, datum narození, věk, atd. Dokáže nalézt informace na plakátech informujících o konání kulturních a jiných akcích. Rozumí základním výrazům, používaným při běžném životě, při cestování a při práci na PC.

Ústní interakce - Student je schopen se představit, zná jednoduché fráze používané při setkání a loučení. Dorozumí se v obchodě, umí klást a zodpovědět jednoduché otázky a reagovat na ně. Umí komunikovat v jednoduché podobě, je však odkázán na ochotu partnera zopakovat větu pomaleji nebo jinými slovy a pomoci mu formulovat, co chce sám sdělit.

Samostatný ústní projev - Student dokáže podat základní informace o sobě, svých zájmech a zálibách. Umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná.

Písemný projev - Student je schopen vyplnit základní formuláře, napsat jednoduchý text např. na pohlednici, pár jednoduchých vět o své osobě a rodině, sdělit, kde se nachází, atd.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – tématické okruhy Rozvoj schopnosti poznávání (hlavolamy, hádanky, vybarvování, vystřihování, obrázkový slovník, žák používá smyslové vnímání, aktivní poznávání, tvořivou pozornost, soustředění, dovednost zapamatovat si – 1. období), Poznávání lidí (2. období), Komunikace (řeč předmětů, tvorba přáníček, žák komunikuje v cizím jazyku v různých situacích - pozdrav, omluva, prosba, zjištění potřebných informací, vedení jednoduchých dialogů, všechny ročníky), Kooperace a kompetice (2. období), Sebeznání a sebepojetí (projekty - 2. období).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – tématické okruhy Evropa a svět nás zajímá (tradice, historie a zvyky v anglicky mluvících zemích, porovnává anglicky mluvící země Evropy, život dětí, zvyky a tradice v těchto zemích – 2. období), Objevujeme Evropu a svět (5. roč.), Jsme Evropané (2. období).

Multikulturní výchova – tématický okruh Kulturní diference (jedinečnost každého člověka), Lidské vztahy (tolerance).

Mediální výchova – tématický okruh Tvorba mediálního sdělení (slovní bubliny do kreslených příběhů - 1. období).

5.5.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – práce s různými zdroji v písemné i ústní podobě, vnímání cizího jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, odhalování cílů hodiny pomocí karet s obrázky, tvorba vlastního slovníku, upevňování znalostí pomocí říkanek a písniček, samostatné řešení hádanek, skládaček, hlavolamů. Vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel samostatně ten nejúčinnější, žáci spolupracují na projektech se žáky z jiných zemí, při těchto aktivitách používají angličtinu jako reálný prostředek komunikace, vedeme žáky k účasti na různých soutěžích, olympiádách, besedách, kdy žáci mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování, pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení, motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací.

Kompetence k řešení problémů – spolupracuje při řešení úkolů, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska, konfrontace s každodenním životem pomocí příběhů, odvozování významů slov pomocí obrázků a zvukových efektů, doplňování textu do řečových bublin, přiřazuje text a obrázky, projekty, divadelní scénky. Žáci pracují s knihami s anglickými instrukcemi, které učitel nepřekládá, žáci musí sami pochopit význam sděleného, žáci řeší úkoly, ve kterých musí zjistit od jiných dílčí údaje tak, aby je mohli ve výsledném dialogu (scénce) použít, žáci pracují na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy, výsledky porovnávají.

Kompetence komunikativní – vnímání a postupné osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace, formální správnost vyjadřování v písemné i ústní podobě v rozsahu získaných dovedností, pantomima, rozhovory, scénky, reakce na pokyny učitele, práce ve skupinách, respekt názorů jiných, doplňování bublin do příběhů. Vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v anglickém jazyce, simulují reálné situace ze života, umožňujeme žákům komunikovat prostřednictvím internetu, žáci si dopisují e-mailem, chatují s vrstevníky ze zahraničí, žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti.

Kompetence sociální a personální – získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama, posuzuje jazykové projevy druhých, chápe cizí jazyk jako rozvoj své osobnosti, scénky, vcítění se do role jiných, prezentace samostatné práce, spolupráce, osvojování slovní zásoby. Žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti, zodpovídají za svou práci celému kolektivu, navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit,

k naslouchání a respektování druhých, žáci připravují prezentace pro různé aktivity, učitel podporuje sebevědomé vystupování, vede žáky k aktivní diskuzi, pozitivní kritice ostatních, hájení vlastního stanoviska.

Kompetence občanské – chápání jazyka jako svébytného historického jevu a jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství, orientace v kulturním vývoji národů mluvících anglicky, vyjádření se o sobě, respektuje pravidla společné hry, zdravý životní styl, používání osvojené látky k mluvení a psaní o sobě, třídní divadlo. Vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vedeme je k toleranci postupů jiných, úctě a respektu, žáci se při spolupráci na mezinárodních projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem, při práci na projektech žáci vnímají odlišné kulturní prostředí.

Kompetence pracovní – samostatné získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a s texty různého zaměření, práce s výukovými programy zaměřenými na Aj, pravidla práce s učebnicemi, plnění zadaných úkolů, adaptace na různé činnosti a způsoby práce, systematická práce v daném časovém rozpětí, tvorba vlastních pomůcek k osvojení učiva. Vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě, zadáváme úkoly z reálných životních situací, žáci diskutují na záměrně zvolená témata, ve kterých řeší otázku vlastního profesního zaměření.

5.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu anglický jazyk je rozdělen na tyto složky (shodné s RVP ZV):

Řečové dovednosti / 1. období,

Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním, Psaní / 2. období

Očekávané výstupy dle RVP ZV - 1. období:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Učivo:

1. ročník:

- používá slova
- porozumí pokynům, použije pokyny při hře a při výuce
- slovní zásoba v tématickém okruhu okruhu rodina, škola, hračky, oblečení, narozeniny, koupání, zvířata, barvy, Vánoce, čísla do 10
- komunikace: pozdravy, představování
- osobní jména, zájmena můj, tvůj
- gramatika: jednoduché otázky a odpovědi se slovesem být
- rozkazovací způsob

2. ročník:

- používá a čte jednoduchá slova
- adekvátně reaguje na pokyny
- píše jednoduchá slova
- předvede jednoduchý rozhovor a rozumí mu
- slovní zásoba v tématickém okruhu zvířata, škola, obličej, jídlo, ovoce, zelenina, oblečení, příroda, dům, abeceda, čísla do 20
- komunikace: poděkování, dotazy, zdvořilostní fráze
- gramatika: použití THIS, IT, CAN, přítomný čas, předložky, rozkazy

3. ročník:

- používá a čte všechna slova ze slovní zásoby
- odpovídá na pokyny
- píše běžně používaná slova
- předvede složitější rozhovor a rozumí mu
- slovní zásoba v tématickém okruhu, svátky, zvyky a tradice, volný čas, počasí, nákupy, město, rodina
- používá slovník v učebnici
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tématických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

- konverzace, rozhovory a dialogy dané učebnice se slovní zásobou těchto témat: domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, bydliště, zvířata
- barvy, čísla 1 – 20, pokyny učitele k výuce
- otázky Je to? x odpovědi Ano, je. x Ne, není.
- osobní zájmena v jednotném čísle, sloveso být, sloveso mít
- přivlastňovací zájmena, zájmena Kdo? Kolik?
- otázka Máš rád...? X odpovědi Ano mám. x Ne nemám.
- vazba there is /there are
- předložky na, v
- věta: Odkud jsi, Jsem z
- slova v rozsahu slovníku používané učebnice, pracovního sešitu
- poslechy z učebnice, písničky, říkanky, básničky, příběhy, jazyk učitele
- slovník k učebnici,obrázky
- abeceda
- PT OSV – Komunikace (využívání znalostí jazyka v různých situacích – pozdrav, omluva, prosba, zjištění potřebných informací, vedení jednoduchých dialogů)

Očekávané výstupy dle RVP ZV - 2. období:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy,

volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo:

4. ročník:

- rozšiřování slovní zásoby z prvního období, dále dle potřeby a schopností žáků
- aplikuje základní pravidla výslovnosti, přízvuku, vázání slov, rytmu a větné melodie
- pracuje s materiály školními, ale i s materiály podle vlastního zájmu
- gramatické učivo: určité a neurčité členy-základní pravidla užívání, pevný slovosled anglické věty, skladba věty jednoduché (podmět), pravidelné množné číslo podstatných jmen, nepravidelné některých

běžných podst.jmen, čísla do 100, časování sloves to be, to have (otázka, zápor), sloveso can, can't, plné a stažené tvary ve větách, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, ukazovací zájmena, tázací zájmena, neurčitá, vazby there is, there are, přivlastňovací pád, vyjadřování českých pádů (slovosled, předložky), plné i stažené slovesné tvary

- při komunikaci zachovává správný pořádek slov ve větě
- věta jednoduchá, otázka a zápor
- využívá slovní zásobu v jednoduchých textech, rozhovorech (ústně i písemně)
- používá a umí napsat jednoduchá sdělení (adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin)
- rozvine rozhovor na dané téma
- popíše věci a událost kolem sebe, informuje o sobě
- používá základní komunikační fráze v běžných každodenních situacích (pozdrav, poděkování, představování, žádost, omluva)
- popíše denní režim, rozvrh hodin, činnost ve školních předmětech
- poslechy a texty v učebnici, písničky, básničky, příběhy, jazyk učitele
- texty, komiksy a dodatečné materiály učebnice
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích
- texty učebnice, časopisy
- slova, fráze a věty učebnice
- materiál učebnice, pracovního sešitu
- formulář, jméno, věk, národnost, adresa, země
- cvičení učebnice, pracovního sešitu
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
- sloveso být, moci
- přítomný čas prostý a průběhový
- základní fráze (jak se jmenuješ, jak se máš, co je tvoje oblíbené..., máš rád..., umím odpovědi na dané otázky, odpovědi)
- hudební nástroje
- sloveso can (moci), věta kladná, záporná, otázka, krátké odpovědi
- místnosti v domě, zařízení bytu, předložky místní
- sloveso mít, fráze
- rozkaz 2. os. jednotného č.
- přítomný čas průběhový (kladná, záporná věta, otázka a krátké odpovědi)
- druhy počasí

- otázka Kolik je hodin? - vyjadřování času: to, past, half, quarter
- předložky časové on, in, at
- školní předměty
- přítomný čas prostý (otázka na 2. osobu jednotného a množného čísla)
- přítomný čas prostý (3. osoba jednotného čísla)
- místa, kde zvířata žijí a čím se živí
- konverzace, rozhovory a dialogy dané učebnice se slovní zásobou těchto témat: domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, počasí

5. ročník:

- slovní zásoba rozšířená dle zájmu a potřeb žáků, základní důležité zeměpisné údaje
- vyhledává informace o geografických údajích, městech, památkách, údajích o životě v anglicky mluvících zemích
- používá slovník
- gramatické učivo: číslovky do 1000, slovesa must, need not, čas přítomný průběhový, přítomný prostý (pomocné do), budoucí prostý, minulý prostý (be, have, do), minulé tvary pravidelných a běžných nepravidelných sloves, rozkazovací způsob, věty oznamovací, rozkazovací a tázací, zápor ve větě, spojování vět do souvětí (and, or, but), některá nepravidelná slovesa, použití to be going to, stupňování jedno- a dvojslabičných přídavných jmen pomocí přípon, další dle schopností žáků
- využívá slovní zásobu v náročnějších textech, rozhovorech písemně i ústně
- používá synonyma, antonyma, význam slov v kontextu
- popíše cestu, používá výrazy pro nakupování, podá základní informace o kamarádovi
- mluví o tom, co kdo dělá, nedělá
- tvoří otázky na dané téma
- texty a poslechová cvičení učebnice
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích
- zvuková a grafická podoba jazyka – pasivně fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou
- telefonní čísla, otázka na tel. číslo, číslovky
- slovosled, základní gramatické struktury (sloveso být, mít - věta kladná, záporná, otázka, krátké odpovědi), přivlastňovací zájmena
- dny v týdnu, čas, předložky

- kalendářní měsíce
- rodina, časové údaje texty učebnice, časopisy, příběhy, písničky
- texty dané učebnice
- otázky zjišťující základní informace v textu
- základní fráze, čísla do 100
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
- sloveso být (plné a zkrácené tvary)
- sloveso mít (have got)
- přítomný prostý čas, předložky, dny v týdnu, časové údaje
- gramatické struktury učebnice
- barvy, přídavná jména, předměty
- rozkaz, abeceda
- množné číslo, předložky
- sloveso být v otázce a oznamovací větě, záporu, zkrácené tvary
- množné číslo pravidelné a nepravidelné tvoření
- počítatelná a nepočítatelná podstatná jména
- přítomný prostý čas (oznamovací věty a otázky s tázacím zájmenem)
- přítomný prostý čas (3. osoba, otázka s pomocným slovesem), zápor
- sloveso moci (can) v oznamovací větě, otázce, záporu
- vazba there is /are, předložky, běžné předměty v místnosti
- názvy míst ve městě, místní předložky
- sloveso muset (must)
- popis osoby, přídavná jména, části těla, přítomný průběhový čas (oznamovací věta kladná, záporná, otázka, krátké odpovědi)
- přítomný prostý a průběhový čas
- konverzace, rozhovory a dialogy dané učebnice se slovní zásobou těchto témat: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, počasí
- anglicko-český a česko-anglický slovník
- slovník učebnice – práce se slovníkem
- PT OSV – Komunikace
- PT OSV – Poznávání lidí (poznávání ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem)
- PT OSV – Kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace, organizování práce skupiny, etické zvládnutí soutěží)

- PT VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy)
- PT VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů, naše vlast Evropa)
- PT VMEGS - Jsme Evropané (Evropská unie, mezinárodní organizace, evropská historie)
- PT MV - Kulturní diference (jedinečnost každého člověka, respektování zvláštností různých etnik, problémy sociokulturních rozdílů).

Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby:

Informatika - výukové software na Aj

Český jazyk – srovnání mateřského a cizího jazyka, jazyky v Evropě, slovanské, germánské, seznamování se s jazykem a rozdíly mezi psanou a hovorovou formou jazyka, shody a rozdíly ve slovosledu české a anglické věty

Matematika – počítání v angličtině, jednoduché příklady, převody jednotek, odlišné jednotky (míle, ...)

Vlastivěda – evropské státy a národy, města, oblasti, reálie (GB, USA), orientace na mapách

Prvouka, Přírodověda – názvy zvířat a rostlin, lidské tělo, péče o zdraví, ochrana přírody

Výtvarná výchova – obrázkový slovník, kreslené DÚ (1. období), projekty (body)

Hudební výchova – jednoduché anglické písně a rytmické básně, zpěv s kazetou

Pracovní výchova – vystřihovánky, lepení

Dramatická výchova

Vzdělávací oblast:

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.7.. Název vyučovacího předmětu:

MATEMATIKA

5.8. Charakteristika vyučovacího předmětu

5.8.1. Obsahové, časové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro použití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na 4 tématické okruhy:

- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze: způsoby placení, Hospodaření domácnosti: příjmy a výdaje domácnosti, Finanční produkty: úspory.

Časové vymezení:

1. a 2. ročník – 4 hodiny týdně, 3., 4. a 5. ročník – 5 hodin týdně

K posílení předmětu byla použita disponibilní časová dotace 3 hodiny.

Organizace:

Předmět je nejčastěji vyučován v kmenové třídě. Vyučuje se nejčastěji ve 45minutových vyučovacích hodinách. Během výuky matematiky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, interaktivní výstavy, exkurze apod.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – tématické okruhy: Kreativita (nápady, originalita, schopnost vidět věci jinak), Kooperace a kompetice (vedení a organizování práce skupiny, konkurence)

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem) – 4. r., Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při

vážení, měření) – 5. r.

Další náměty do výuky:

skládání origami, mozaiky, krájení dortu, pizzy, zlomkovnice, pozorování a měření (4., 5. r.)

5.8.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických algoritmů, vytváření zásoby matematických nástrojů a efektivnímu využívání osvojeného matematického myšlení, rozvíjí abstraktní i exaktní myšlení, zařazujeme do vyučování úlohy z praktického života, nabízíme různé metody práce, rozmanité pomůcky a tím dosahujeme zajímavosti výuky, vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početní operace, algoritmy, matematické symboly, termíny), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence k řešení problému – rozvoj kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, provádění rozboru problému a plánu řešení, odhalování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému, nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů z reálného života, podporujeme nalézání různých variant řešení zadaných úloh, možnost diskuse řešitelnosti daných úloh, umožňuje žákům hodnotit výsledky své práce, hovořit o nich, reagovat na upozornění učitele, podporujeme rozvoj kreativity při řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní – rozvoj abstraktního a exaktního myšlení osvojování si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu, nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální – vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění, k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním, k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití, rozvoj důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvoji systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, stanovíme pravidla pro práci skupiny a samostatné práce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské – rozvoj spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi, vnímání reálné situace a jejich matematické modelování, vyhodnocování matematického modelu, vedeme žáky ke

schopnosti pomoci druhým při řešení problémových úloh, zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence pracovní – využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech (odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace), žák využívá pomůcky, zařazujeme vhodné činnosti pro dosažení zručnosti žáků, vyžadujeme od žáků zodpovědnost a bezpečnost v přístupu k zadaným úkolům

5.9. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy dle RVP ZV - 1. období:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

Číslo a početní operace

Učivo:

1. ročník

–obor přirozených čísel do 20: čísla 0 – 20, čtení a psaní čísel, číslice x číslo

–zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa): orientace na číselné ose, porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno, znaménka $<$, $>$, $=$, $+$

–číselná řada, počítání předmětů v daném oboru, vytváření souborů s daným počtem prvků

–tvoření a řešení úloh na porovnávání čísel

-vlastnosti početních operací s čísly, písemné algoritmy početních operací: sčítání a odčítání v oboru do 20ti bez přechodu desítky, rozdíl čísel bez přechodu desítky, počítání předmětů v daném souboru, vytvoření souboru s daným počtem prvků, řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel, vztahy o x více, o x méně

2. ročník

–přirozená čísla, vlastnosti početních operací s čísly: obor přirozených čísel do 100, číselná řada, počítání po jedné, po desítkách do 100, číselná osa – orientace, porovnávání čísel, čtení a zápis čísel, řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel, matematické symboly, zaokrouhlování čísel na desítky, součet a rozdíl čísel, sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 20, sčítání a odčítání násobků deseti, sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem přes desítku, sčítání a odčítání násobků deseti, řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání, počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny

–číselná osa: řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel

- závorky a jejich užívání

- vytvořit konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100
- řešit a vytvářet slovní úlohy se vztahy o x více o x méně
- násobilka, písemné algoritmy početních operací: násobek, násobení jako opakované sčítání, činitel, záměna činitelů, názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů, řady násobků daného čísla, násobení jako opakované sčítání, násobek, činitel, záměna činitelů, násobilky 2, 3, 4, 5, automatizace násobek 2, 3, 4, 5, řady násobků daného čísla, číst a sestavovat tabulky násobků, užívat je, dělení v oboru těchto násobek, automatizace dělení v oboru probraných násobek, vztahy mezi násobením a dělením v oboru těchto násobek, řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení, využití vztahu x-krát více a x-krát méně
- orientace v čase, den - 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta – 60 sekund

3. ročník

- závorky a jejich užívání
- přirozená čísla: obor přirozených čísel 0 – 1 000, číselná řada, rozklad čísla v desítkové soustavě, zápis trojčiferných čísel, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách, vlastností početních operací s přirozenými čísly
- číselná osa: zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, porovnávání čísel pomocí číselné osy, znázornění trojčiferných čísel, řešení úloh na porovnávání čísel
- vytvoření konkrétního souboru s daným počtem prvků do 1000
- operace s přirozenými čísly: součet a rozdíl čísel, sčítání a odčítání násobků sta bez přechodu i s přechodem, zaokrouhlování čísel na stovky, desítky
- násobilka, písemné algoritmy početních operací: písemné algoritmy sčítání a odčítání, řešení slovních úloh a vytváření, odhad a kontrola výsledku, násobilky 6, 7, 8, 9, 10, automatizace všech spojů násobek, automatizace dělení v oboru násobek, automatizace všech spojů násobek, automatizace dělení v oboru násobek, násobení a dělení v oboru těchto násobek, číst a sestavovat tabulky násobků, užívat je, násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným z paměti mimo obor násobek, násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel, dělení se zbytkem, součin, podíl, zbytek, řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony, x-krát více, x-krát méně
- používání kalkulačky

Závislosti, vztahy a práce s daty

Učivo:

1. ročník:

- časové jednotky, základní orientace v čase

2. ročník

- jednoduché převody jednotek času – den, hodina, minuta
- zápisy čísel do tabulek (čas – teplota, délka spánku, přestávka, hodina ...), čtení z tabulek
- čtení údajů, hodiny

3. ročník

- převody jednotek času, určování hodin
- posloupnosti čísel, doplňování číselných řad
- popis jednoduchých závislostí z praktického života
- zápisy do tabulek (množství – cena, ...), čtení z tabulek, řádek, sloupec
- čtení a základní orientace v jízdním řádu

Geometrie v rovině a v prostoru

Učivo:

1. ročník:

- základní útvary v prostoru - konkrétní orientace v prostoru, užití dětských skládanek a stavebnic, skládání obrazců z geometrických tvarů, stavění staveb ze stavebnice
- tělesa – koule, krychle, kvádr, válec
- základní útvary v rovině - rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh
- geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned za, nahoře, dole, menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký

2. ročník

- základní útvary v rovině - úsečka, lomená čára
- práce s pravítkem
- kreslení křivých a rovných čar
- rýsování úseček
- měření délky úsečky, jednotky délky a jejich převody (centimetry, decimetry, metry), označení bodů a úseček, odhad délky úsečky, označení bodů a úseček
- základní útvary v prostoru - modelování těles, užití stavebnic ke znázorňování, kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec

3. ročník

- základní útvary v rovině - přímka, polopřímka, lomená čára, vzájemná poloha přímek - průsečík dvou přímek, rýsování

- sestrojení úsečky dané délky, odhady délek, grafický součet úseček, označí bod, krajní bod úsečky, změří úsečku s přesností na milimetry
- rovnoběžky, různoběžky, průsečík
- čtvercová síť – kreslení obrazců
- rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kružnice
- strana rovinného obrazce, obvod součtem stran, mnohoúhelníky
- měření délek hran těles
- základní útvary v prostoru - modelování staveb kvádrů, krychle podle plánu (stavebnice, krabičky)
- jednotky délky a jejich převody (km, m, dm, cm, mm)

Očekávané výstupy dle RVP ZV - 2. období:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přiroz. čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na mat. postupech

Číslo a početní operace

Učivo:

4. ročník:

- přirozená čísla, celá čísla, zlomky: posloupnost přirozených čísel do 1.000.000, porovnávání čísel do milionu, číselná osa, řešení jednoduchých nerovnic, rozklad čísla v desítkové soustavě

- zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění: čtení a zápis čísel, rozklad čísel v desítkové soustavě, číselná osa, zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících
- zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky
- vlastnosti početních operací s čísly: sčítání a odčítání čísel v daném oboru, vlastnosti sčítání a odčítání, vztahy, násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením
- písemné algoritmy početních operací: písemné násobení a dělení – jedno a dvojciferným činitelem, jednociferným dělitelem, odhad a kontrola výpočtu
- řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní výkony na vztahy o x více, méně, x krát více, méně
- vlastnosti násobení, pořadí početních výkonů, užívání závorek, zákon komutativní, asociativní a distributivní
- ✓ zlomky – celek, část, zlomek, názorné vyznačení
- ✓ čitatel, jmenovatel, zlomková čára
- ✓ polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina, řešení a vytváření slovních úloh na určení části celku, vyjádření celku ze zlomku
- ✓ sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech

5. ročník

- číselná osa, porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic
- přirozená čísla do milionu a přes milion, posloupnost přirozených čísel, čtení a zápis čísel, zápis přirozených čísel v desítkové soustavě
- zaokrouhlování přirozených čísel
- početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti – komutativnost, asociativnost, distributivnost
- pamětné sčítání (dvou až čtyřčísle) a odčítání (dvou čísel), pamětné násobení a dělení
- písemné algoritmy početních výkonů – až čtyřciferní činitelé, dvojciferní dělitelé
- odhady a kontrola výpočtů, řešení slovních úloh na dva početní výkony
- římské číslice
- desetinné zlomky se jmenovatelem 10, 100, jejich zápis desetinným číslem
- praktické modely des. čísel, psaní a čtení des. čísel, zobrazování na číselné ose, jejich porovnávání, zaokrouhlování, písemné sčítání a odčítání des. čísel
- násobení a dělení des. čísel deseti a stem, násobení a dělení des. čísel číslem menším než 10
- řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k užití des. čísel v jednoduchých případech
- desetinná čárka, desetina, setina

Závislosti, vztahy a práce s daty

Učivo:

4. ročník:

- doplňování řad čísel
- čtení tabulek závislostí
- závislosti a jejich vlastnosti: slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní vztahy o x více, méně, x krát více, méně
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády: diagram, zjišťování údajů z diagramu, čtení a vyhledávání grafů závislostí, grafů v soustavě souřadnic, orientace v jízdních řádech

5.ročník:

- proměnná, nezávisle a závisle proměnná, dosazování za proměnnou
- čtení a sestavování tabulek různých závislostí
- čtení a sestavování sloupcových diagramů
- grafy, zakreslování jednoduchých grafů závislostí (jízda autem, změna teploty ve dne, ..)
- soustava souřadnic

Geometrie v rovině a v prostoru

Učivo:

4. ročník:

- základní útvary v rovině - vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rýsování rovnoběžek, různoběžek, vyznačení průsečíku, rýsování rovnoběžníku, kolmice, kolmost – rýsování pomocí trojúhelníku s ryskou, rýsování obdélníku, čtverce, kruhu, kružnice – rýsování kružnice s daným středem a poloměrem, střed a poloměr kružnice, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník
- osa souměrnosti – překládání papíru, souměrné tvary, souměrné útvary ve čtvercové síti, jejich konstrukce
- základní útvary v prostoru - souměrné útvary – roviny souměrnosti (krabíčka), konstrukce rovinného útvaru ve čtvercové síti, modelování souměrných útvarů, síť krychle a kvádru – modelování těles ze sítě, určení povrchu součtem obsahů stěn, různé pohledy na tělesa (shora, zřepedu, z boku), síť jiných těles (jehlan, válec, kužel, ...)
- obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti, řešení jednoduchých slovních úloh na obsah, jednotky obsahu a jejich užití (cm², dm², m²)

5. ročník:

- základní útvary v rovině - konstrukce čtverce a obdélníku, kruh, kružnice

- rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku, rovnoběžky a kolmice v daných bodech
- základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec, modelování těles – určování spotřeby jednotkových krychlí
- další jednotky obsahu – užití a převody, řešení úloh z praxe
- obvod a obsah čtverce a obdélníku – výpočty, odhady
- povrch krychle a kvádrů – výpočty, řešení úloh z praxe
- objem tělesa – jednotková krychle, stavebnice, modelování těles, jednotky objemu (ml, cl, dl, l, hl, mm³, cm³, dm³, m³)

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Učivo:

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost
- logika
- projekty, týmová práce, příprava soutěží
- PT OSV: Kreativita
- PT OSV: Kooperace a kompetice
- zařazení učiva do jednotlivých ročníků (4. a 5.) dle zájmu žáků a jejich individuálních schopností a dovedností

Mezipředmětové vztahy:

Informatika - výuková CD

Výtvarná výchova – rovinné obrazce, znázornění slovní úlohy, obrázky stejného druhu podle počtu, užití barev

Pracovní činnosti – modelování těles, vystřihování, výroba papírových peněz, znázorňování

Anglický jazyk – počítání v cizích jazycích

Český jazyk – psaní číslic, složenky, datумы

Vlastivěda – měřítko mapy, měření na mapě

Přírodověda – číselné údaje, zajímavosti z přírody – nejrychlejší živočich, ...

Hudební výchova – noty půlová, osminová, čtvrt'ová

Prvouka, vlastivěda – časové osy, letopočty, měření

Vzdělávací oblast:

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.10. Název vyučovacího předmětu:

PRVOUKA

(1., 2. a 3.ročník)

PŘÍRODOVĚDA a VLASTIVĚDA

(4. a 5. roč.)

5.11. Charakteristika vyučovacího předmětu

5.11.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví (MPP) a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Má široce pojatý integrovaný obsah.

Svým obsahem a zaměřením vychází Prvouka ze schopnosti sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm. Chápat uspořádání skutečností. Vyjadřovat svoje názory a současně respektovat názory druhých (MPP). Osvojit si základní vědomosti o sobě, jiných lidech, živočišných a rostlinách. Mít základní vědomosti o škole, o rodině, o činnostech a výtvorech lidí, o vztazích člověka - k přírodě, lidem a zdraví (MPP). Chápat význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti.

Předmět Přírodověda se opírá o poznatky z různých přírodovědných oborů a využívá je pro vědomosti a dovednosti žáků, které tak mohou rozvíjet a prohlubovat. Žáci poznávají přírodu, člověka a jeho výtvořiny, svět i prostředí, ve kterém člověk žije a pracuje. Získávají vědomosti o Zemi, člověku a technice, utvářejí si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví (MPP) i ochraně životního prostředí jako celku.

Předmět Vlastivěda pomáhá konkretizovat, kde žijeme, jaké jsme národnosti, jací jsou naši sousedé, jaké máme tradice, jaké jsou symboly našeho státu, státní pojmy, znát naši vládu. Pomáhá rozlišovat jednotlivá odvětví průmyslu a zemědělství, připomíná nám dějiny našeho národa i ostatních národů ve světě, pomáhá s orientací na mapách, porozumění značkám a symbolům. Pomáhá s upřesněním polohy našich chráněných území, parků a rezervací.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na pět složek, shodné s RVP ZV:

- Místo, kde žijeme - domov, škola, obec, kraj
- Lidé kolem nás - vztahy v rodině a společnosti, odlišnosti, význam práce
- Lidé a čas - režim dne, roku, minulost a současnost, pověsti
- Rozmanitost přírody - změny v ročních obdobích, živočichové, rostliny, ochrana přírody
- Člověk a jeho zdraví - hygienické návyky, silniční provoz, stavy ohrožení – žák rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času

Organizace:

Předmět je nejčastěji vyučován ve kmenové třídě, v nejbližším okolí školy – procházky, práce v terénu, exkurze, výstavy, výlety, CHKO, regionální slavnosti, muzea, galerie, výstavy, besedy s pamětníky a významnými osobnostmi regionu.

Časové vymezení:

K posílení předmětu použita disponibilní časová dotace 2 hodiny.

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časové vymezení	2 prvouka	2 prvouka	2 prvouka	2 + 2 přírodověda vlastivěda	2 + 2 přírodověda vlastivěda

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – tematické okruhy Sebepoznání a sebepojetí (1.období), Psychohygienu (všechny ročníky), Poznávání lidí (1. a 2.období), Mezilidské vztahy (2.období), Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (2.období), Hodnoty, postoje, praktická etika (2.období), Seberegulace a sebeorganizace (1. -5.ročník, MPP).

Výchova demokratického občana - tematické okruhy Občanská společnost a škola (1.období), Občan, občanská společnost a stát (2.období), Formy participace občanů v politickém životě (2.období), Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (2.období).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – tematické okruhy Evropa a svět nás zajímá (2.období), Objevujeme Evropu a svět (5.roč.), Jsme Evropané (2.období).

Multikulturní výchova – tematický okruh Lidské vztahy (1.období), Multikulturalita (2.období), Princip sociálního smíru a solidarity (2.období), Etnický původ (2.období, MPP).

Enviromentální výchova – tematické okruhy Ekosystémy (2.období), Základní podmínky života (2.období), Lidské aktivity a problémy životního prostředí (1. a 2.období), Vztah člověka k prostředí (1.období).

Mediální výchova – tematické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (2. období), Práce v realizačním týmu (2.období, MPP).

5.11.2. Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – objevování všeho, co žáka zajímá, v čem by mohl v budoucnu uspět. Poznávání svého okolí ve kterém žijeme, nejznámější místa v Čechách, snaha aktivně se zapojit do lidské společnosti a ztotožnit se s jejími pravidly a zákonitostmi (MPP) - národní hrdost (práce s mapou, encyklopediemi, počítačovými programy), poznávání nových poznatků v přírodních vědách, poznávání nových výtvorů (MPP).

Kompetence k řešení problémů – poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích, ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých (MPP). Práce s mapou, pokusy, projekty. Schopnost vyhledat odpovědi v různých zdrojích (knihy, časopisy, jiná média, počítač), schopnost hodnotit práci druhých, navrhnout možné řešení úkolu, připustit svůj omyl (MPP).

Kompetence komunikativní – rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech. Samostatné a sebevědomé vystupování a jednání. Práce ve skupinách, předání zážitků z výstav, přírodovědné vycházky, předání poznatků. Sebepoznání a sebepojetí ve třídě, v rodině, ve společnosti. Žák zná odborné názvy rostlin a živočichů, využívá znalostí při vyhledávání zajímavostí z přírody, z dějin, ze života v naší i cizí zemi.

Kompetence sociální a personální – poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, vedení ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů. Přirozené vyjadřování pozitivních pocitů ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí. Žák v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany, například v oblasti dopravní výchovy. Žák v modelových situacích dokáže popsat a reagovat na nebezpečí, jako jsou například neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, atd., označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany. Projekty, skupinové práce, laboratorní práce. Drogová prevence, šikana, násilí – projevuje se v oblasti soc. citění (nesouhlas s drogou, násilím...), dovede si vytvořit svůj názor (MPP).

Kompetence občanské – utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a hledání možnosti jejich ochrany. Zná státní symboly, vládu, prezidenta. Zná zvyky a obyčeje, chápe člověka a jeho postavení v přírodě, ve světě – ochrana přírody, lidská práva.

Kompetence pracovní – utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti. Při hodinách váží, měří, pozoruje pod mikroskopem, zhotovuje nákresy, mapky, schémata. Používá pomůcky pro praktickou práci (váhy, metr, mikroskop, lupy, buzu, mapy, odměrné válce, ...). Pracuje s přírodními materiály - dovede vytvořit herbáře, výstavky. Samostatně vyhledává informace s konkrétním tématem. Učitel vede žáky ke správnému používání nástrojů, materiálů a vybavení, k práci s elektronickými médii.

5.12. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy dle RVP ZV – 1. období:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

LIDÉ KOLEM NÁS

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rod. příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu

organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezp. chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Místo, kde žijeme

Učivo - Prvouka:

1. ročník

Obec - naše obec, sousední obce, poloha v kraji, orientace v obci, významná místa, vycházky, fotografie, centrum obce, význačné orientační body v obci

Domov – domov jako místo ochrany, pochopení, soukromí, radosti, popis domova a jeho okolí
bydliště, adresa, telefon

dům, byt, vybavení

okolí mého bydliště, životní prostředí

–**Škola** - vstup do školy – změna v dosavadním způsobu života, orientace ve škole, nové vztahy – učitelé, spolužáci, pracovníci školy, bezpečný příchod a odchod ze školy, osvojování vhodného chování k lidem ve škole, práce a odpočinek, vhodná relaxace, upevňování základních hygienických a stravovacích návyků, učení – základní činnost ve škole, pomůcky, prostory školy a jejich funkce, školní režim a řád (MPP)

2. ročník

Obec - hlavní komunikační síť – ulice, informační tabule, doprava, dopravní značky

- kulturní a společenský život v obci – knihovna, kostel, sportoviště, atd.

- zážitky z kulturních a historických míst, ze společenských a kulturních akcí

- péče o životní prostředí, ochrana zeleně

- krajina v okolí obce, typy krajiny, pozorování, popis

Domov - vztahy v místě bydliště – sousedské, kamarádské, hosté, opatrnost v osobních vztazích

- společné činnosti rodiny vytvářející pocit domova – stolování, domácí práce, návštěva kin, divadel, zážitky z těchto návštěv, víkendy, ZOO, ... rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času (MPP)

3. ročník

– **Obec** - významná místa v obci i mimo obec a jejich význam – OÚ, policie, hasiči, nemocnice, pošta, nádraží, obchody, podniky

–uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, v dopravním prostředku, charakterizuje nebezpečná místa, historická a památná místa v obci, důležitá telefonní čísla, jednoduché orientační náčrtky obce, symboly obce, tradice obce, významné osoby, rekreační místa, chráněné oblasti, povrch krajiny – vodní plochy, fauna, flora

➤ **Domov** - zařízení bytu, domu – můj pokoj, bydlení dříve a nyní

➤ **Škola** - PT VDO - Občanská společnost a škola

Lidé kolem nás

Učivo - Prvouka:

1. ročník

- **Rodina** - příbuzenské vztahy v rodině, širší příbuzenské vztahy, podobnost ve vzhledu, zvycích, činnost jednotlivých členů rodiny, významné události v rodině, rodina ve světě zvířat x lidská rodina
- **Soužití lidí** - člověk jako tvor společenský, seznamování, podoba a odlišnost lidí, vztahy mezi lidmi, poznávání jednotlivých povolání, představy o profesích
- PT MuV - Lidské vztahy
- PT OSV - Poznávání lidí
- **Chování lidí** - základní společenská pravidla chování, pomoc slabším (MPP)

2. ročník

- **Rodina** - vztahy mezi členy v rodině – úcta, pomoc, pochopení, ochrana mladších, pomoc starším
- PT OSV - Sebepoznání a sebepojetí
- pravidla rodinného života, povinnosti členů rodiny, péče o domácí zvířata a rostliny, péče o byt a majetek
- **Chování lidí** - osvojování způsobů a možností vyjádřit ve škole své názory, přání, problémy
- **Kultura** - předměty pro zábavu a zkrášlení života – umění, knihy, hračky, sport, film, foto, jak lidé cestují, jak lidé nakupují, služby (MPP)

3. ročník

- **Rodina** - oslavy v rodině, významné události, narození nového člena, problémy v rodině, rozchod rodičů, smrt v rodině, rodinné tradice, adoptované děti, domovy důchodců, dětské domovy
- **Soužití lidí** - info o činnosti školy- nástěnky, činnosti mimo vyučování – zájmové činnosti, trávení volného času, informace o životě lidí – noviny, TV, časopisy, PC, estetika (otázka vkusu a nevkusu), odlišné zvyky v minulosti a současnosti, tělesný vzhled muže a ženy, vznik a vývoj jedince

Lidé a čas

Učivo - Prvouka:

1. ročník

- **Orientace v čase** - den, části dne, dny v týdnu, pracovní dny, volno, svátky
- měření času – hodiny, minuty, orientace podle hodin, podle kalendáře, režim dne
- rok, roční období, měsíce, prázdniny
- základní orientace v čase (včera – dnes – zítra)

2. ročník

- **Orientace v čase** - opakované děje v přírodě, sestavení vlastního režimu dne, návyk na pravidelně se opakované činnosti ve škole
- **Současnost a minulost v našem životě** - život dříve a nyní – rodinná alba, různá povolání, dělba práce, nezaměstnanost, pracovní prostředí, co dělám ve volném čase, různé materiály kolem nás a jejich použití, práce a manipulace s předměty denní potřeby
- PT OSV - Seberegulace a sebeorganizace

3. ročník

- **Orientace v čase** - sledování významných dat v kalendáři
- **Současnost a minulost v našem životě** - rytmus a fáze života člověka (od narození do stáří), pravidelně opakované činnosti (spánek, práce...), časové vztahy v životě – vrstevníci, mladí, staří, dospělí, respektování časových potřeb vlastních i cizích, život v dávné minulosti, památky na minulé období, pracovní vztahy, úcta k práci, odměna za práci, pracovní režim, dovolená, efektivní využití volného času, vhodné a nevhodné trávení volného času

Rozmanitost přírody

Učivo - Prvouka:

1. ročník

- **Rovnováha v přírodě** - proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích
- **Ochrana přírody** - vztah člověka a přírody
- PT EV - Vztah člověka k prostředí
- **Rostliny, houby, živočichové** - sledování života rostlin, práce na poli, v sadu, na zahradě, v lese, znaky života živočichů, pozorování živočichů v přírodě

2. ročník

- **Voda, vzduch** - pozorování vlastností vzduchu, vody, přírodnin, jednoduché pokusy – váhy, teploměry, zkumavky, záznamy měření
- **Látky a jejich vlastnosti** - základní vlastnosti předmětů – barva, lesk, vůně, tvar, skupenství, rozměry, hmotnost, teplota (MPP)
- **Ochrana přírody** - ochrana přírody, péče o přírodu
- PT EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **Rostliny, houby, živočichové** - části těla rostlin, význam rostlin pro člověka (MPP), základní skupiny živočichů, části těla, živočichové ve volné přírodě a zvířata domácí

3. ročník

- **Životní podmínky** - podmínky života organismů
- **Voda, vzduch** - voda, ochrana vodních zdrojů, šetření vodou, vzduch, počasí, podnebí, živelné pohromy, ochrana ovzduší, smog, oheň, ochrana před ohněm
- **Nerosty a horniny, půda** - horniny, nerosty, půda, ochrana půdy, využití, neživá příroda, přírodniny
- **Rostliny, houby, živočichové** - určování druhů rostlin a živočichů, chráněné druhy rostlin a živočichů, péče o zvířata – doma, ve škole (MPP)
- **Rovnováha v přírodě** - přírodní rovnováha mezi živočichy, rostlinami, vyrovnavání rovnováhy

Člověk a jeho zdraví

Učivo - Prvouka:

1. ročník

- **Lidské tělo** - části těla člověka, schopnosti a dovednosti člověka, rozdíly ve schopnostech
- **Péče o zdraví** - zdraví a nemoc, příznaky, první pomoc, užívání léků, zdravý denní režim, zdravá strava, upevňování základních hygienických a stravovacích návyků, zdravé pracovní a odpočinkové návyky (MPP)
- **Osobní bezpečí** - bezpečné chování v různých situacích (MPP)

2. ročník

- **Lidské tělo** - člověk a živočichové – řeč, myšlení, vrozené biologické rozdíly mezi lidmi, etapy lidského života
- **Péče o zdraví** - základní potřeby života, ošetřování drobných poranění, přivolání pomoci, jídelníček, dieta (nebezpečí diet) (MPP)
- **Osobní bezpečí** - šikana, týrání, strašení (MPP)
- **Situace hromadného ohrožení** – krizové situace, evakuace, povodeň, požár, ...
- žák ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, rozpozná život ohrožující zranění

3. ročník

- **Lidské tělo** - vnitřní a vnější ústrojí lidského těla, lidské smysly, vylepšování smyslů – brýle, ...
- **Péče o zdraví** - škodlivé vlivy prostředí na člověka, přenosy nemocí, ochrana, léčení dříve a dnes, stolování, pohoštění, léky, vitamíny, škodlivost tabákových výrobků a alkoholu (MPP)
- PT OSV - Psychohygiena
- **Návykové látky** - návykové látky a jejich odmítání (MPP)
- **Osobní bezpečí** - brutalita ve filmech, žák prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty, uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce

a cyklisty, pravidla cíleně používá, chování v dopravních prostředcích, policie (role, funkce) (MPP)

Očekávané výstupy dle RVP ZV – 2. období:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení

ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

ČJS-5-3-01 pracuje s čas. údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kult. památek

ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné

vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lid. života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché zp. odmítání návykových látek
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Místo, kde žijeme

Učivo - Vlastivěda:

4. ročník

Okolní krajina - určování světových stran, kompas, buzola, orientace ve volné krajině podle přírodních úkazů, turistické značení, proměny krajiny, různé typy krajin v jiných zemích, tvářnost místní krajiny, zeměpisná poloha, typy krajiny v regionu, rekreace, kultura, památky, ochrana životního prostředí, minulost regionu, známí rodáci, regionální tradice, lidová tvorba

Mapy - práce s mapou, plánem, turistické mapy

Naše vlast - vlast, národ, vlastenectví, cizina

územní a správní celky

PT VDO - Občan, občanská společnost a stát

národnostní menšiny v ČR, odlišnosti kultur

národní bohatství, národní zvyklosti, tradice, symboly

státní symboly, státoprávní pojmy

PT VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, politika ČR

PT VDO - Formy participace občanů v politickém životě

Regiony ČR - ČR – poloha v Evropě, přírodní podmínky, památky, průmysl, rekreace, kultura, cestovní ruch, životní prostředí ČR

DVD o ČR

5. ročník

- **Regiony ČR** - cestovní ruch regionu, hospodářství, doprava v ČR, hospodářství ČR, životní úroveň, význam regionu, služby, správní orgány, významné osobnosti regionu současnosti
- **Evropa a svět** - sousední státy ČR, cestovní ruch v sousedních státech, evropské státy, města, cestovní ruch, světadíly, oceány, ČR na mapě světa, besedy k rozhlasovým a televizním pořadům
- PT VMEGS - Evropa a svět nás zajímá
- PT VMEGS - Objevujeme Evropu a svět
- PT VMEGS - Jsme Evropané
- PT MuV - Multikulturalita

Lidé kolem nás

Učivo - Vlastivěda:

4. ročník

- **Rodina** - rodina, funkce rodiny, proces socializace
- **Soužití lidí** - vztahy mezi lidmi, kamarádství, láska, příbuzenství, vztahy mezi dospělými a dětmi, soužití lidí, komunikace mezi lidmi, chování lidí, konflikty v mezilidských vztazích
- PT OSV - Mezilidské vztahy
- PT OSV - Poznávání lidí
- **Kultura** - PT – OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika
- PT MuV - Etnický původ

5. ročník

- **Právo a spravedlnost** – základní lidská práva, soudnictví, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, vlastnictví, poslušnost individuálních životních hodnot
- **Vlastnictví** -soukromé, veřejné, osobní, společné, majetek hmotný a nehmotný, peníze
- **Kultura** – kulturní instituce, masová kultura, subkultura, podoby a projevy kultury, nová náboženská hnutí (MPP)
- **Základní globální problémy** – sociální, konzumní společnost, nesnášenlivost, globální problémy přírodního prostředí (MPP)
- PT OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- PT MuV - Princip sociálního smíru a solidarity

Lidé a čas

Učivo - Vlastivěda:

4. ročník

- **Báje, mýty, pověsti** - nejstarší osídlení naší vlasti, Slované, Staré pověsti české, Velká Morava, Přemyslovci, Cyril a Metoděj, křesťanství, sv. Václav, Karel IV., Husitství, Jiří z Poděbrad, habsburská monarchie
- PT MeV - Práce v realizačním týmu (referáty, vyhledávání informací, ...)
- **Regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

5. ročník

- **Báje, mýty, pověsti** - národní obrození, české země v druhé polovině 19. století, první světová válka, meziválečné období, druhá světová válka, poválečný vývoj, totalita, současný vývoj ČR

Rozmanitost přírody

Učivo - Přírodověda:

4. ročník

- **Rostliny, houby, živočichové** - rostliny a houby na podzim, závislost výskytu na podmínkách prostředí, výživa rostlin, rostliny plané a kulturní, rostliny dle délky života, byliny a dřeviny, léčivky, plevely a jejich poznávání, poznávání jiných rostlin, druh, odrůda, houby, poznávání hub, příprava živočichů na zimu, domácí zvířata – pes, kočka, chov zvířat, živočichové v přírodě v zimě, srst, pozorování, rostliny v přírodě v zimě, jarní rostliny a houby, práce s atlasy, sbírky rostlin, herbáře, botanická zahrada (MPP)
- **Látky a jejich vlastnosti** - neživá příroda – měření vlastností látek, magnet, kompas, vlastnosti vody, vzduchu, hornin, nerostů, půd, tabákové výrobky, alkohol a jejich škodlivost pro člověka (MPP)
- **Rovnováha v přírodě** - kalendář přírody, ekosystémy – les, potok, rybník, louka, zahrada, pole, přírodní společenstva a jejich závislost
- PT EV - Ekosystémy
- **Ochrana přírody** - PT EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- pozorování přírody, záznamy, vliv člověka na přírodní společenstva, význam přírody pro člověka (zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství)

5. ročník

- **Rostliny, houby, živočichové** - principy třídění živočichů a rostlin podle znaků, výtrusné a semenné rostliny, třídění živočichů dle podobnosti a příbuznosti, omamné a psychotropní látky přírodního původu (MPP)
- **Vesmír a Země** - sluneční soustava, práce s globusem, pohyby Země, planetárium, gravitace
- **Životní podmínky** - Slunce jako základní podmínka života na Zemi

- PT EV - Základní podmínky života
- pásma na Zemi, podnebí, počasí, rozdíly v životě v jednotlivých oblastech, rozmanitost přírody v Evropě a ve světě, botanické a zoologické zahrady, tropické ovoce
- **Ochrana přírody** - zásahy člověka do ekosystémů – pozitivní i negativní, člověk a technika – síla, jednoduché stroje, elektřina, parní stroj, člověk a přírodní zdroje, energie, šetření energií, příklady výroby a nezbytnost spolupráce lidí, ochrana přírody a prostředí

Člověk a jeho zdraví

Učivo - Přírodověda:

4. ročník

- **Péče o zdraví** - zdraví a jeho ochrana, otužování, nemoci, úrazy, osobní hygiena, intimní hygiena, duševní hygiena, kosmetika, oblékání, reklamy, denní režim, pohybový režim, ošetřování poranění, první pomoc, sebepoškozování, základní živiny, jídelníček, zásady zdravé výživy, kultura stolování, společenské chování, reklamy na jídla, nápoje, situační hry, zásady racionální výživy, poruchy příjmu potravy
- PT MeV - Vnímání mediálních sdělení (reklamy na jídlo, na zdravou výživu)
- **Osobní bezpečí** – výběr kamarádů, krizové situace, krádeže, vandalismus, šikana, přivolání pomoci, nebezpečná místa a situace, žák vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a jako cyklista (dopravní hřiště) (MPP)
- **Situace hromadného ohrožení** – besedy, názory, řešení krizových situací, žák stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit (MPP)
- **Partnerství, rodičovství** – vztahy, kamarádství, rodina, partneři, přátelé, (MPP)

5. ročník

- **Lidské tělo** - charakteristické znaky člověka, jednotlivé soustavy v lidském těle, hygiena prostředí, pozorování těla, sledování dýchání ve vztahu k námaze, rozlišování kostí, zjišťování reakcí těla na různá podráždění (MPP)
- **Základy sexuální výchovy** - etika dospívání – fyzické projevy, hovořit o intimních záležitostech, vznik života a narození dítěte, péče o novorozence, sexuální chování – vítané a nevítané, pohlavně přenosné choroby, antikoncepce, sexuální zneužívání, linka důvěry, pozitivní životní cíle (MPP)
- **Návykové látky** - legální a nelegální návykové látky, odmítání těchto látek, centra odborné pomoci (MPP)
- PT OSV - Psychohygiena

Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby:

Informatika - výukové software na VI, Př, Netolismus, kyberšikana (MPP)

DVD – historie ČR, dospívání

Matematika – orientace v časové ose (století, desetiletí...)

Český jazyk – popis zvířat, rostlin, lidské vztahy, jídelníček,

Anglický jazyk – cizí jazyky, cizí kultury, jazyky v Evropě

Výtvarná výchova – plánky, mapky, zachycení pocitů, emocí, zážitků, rostliny, zvířata,

Pracovní činnosti – práce na zahradě, péče o rostliny, poznávání materiálů (přírodní x umělé)

Hudební výchova – písničky o zvířatech, o květinách, kulturní zážitek (koncert)

Tělesná výchova – pohyby zvířat, jak přežít v přírodě

Vzdělávací oblast:

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.13. Název vyučovacího předmětu:

INFORMATIKA

5.14. Charakteristika vyučovacího předmětu

5.14.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech oblastech celého základního vzdělávání. Tím se tato vzdělávací oblast stává součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na tři složky, shodné s RVP ZV:

- základy práce s počítačem
- vyhledávání informací a komunikace
- zpracování a využití informací

Časové vymezení:

1 hodina týdně v 5. ročníku, k posílení předmětu není použita disponibilní časová dotace.

Organizace:

Předmět informatika je nejčastěji vyučován v kmenové třídě, neboť všechny učebny jsou vybavené počítači připojenými k síti.

Začlenění průřezových témat:

Mediální výchova – tématické okruhy Vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Kritické čtení.

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

5.14.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – poznání úlohy informací a informační činnosti a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, porozumění toku informací, žák využívá informační a komunikační technologie jako důležitý nástroj k celoživotnímu vzdělávání, vyhledává a třídí

informace, používá je při plnění zadaných úkolů v informatice i v ostatních předmětech – projekty, volí si postup, formu odpovídající věku a zkušenostem pro zpracování daných úkolů, samostatně vyhledává informace pro svou práci a umí je zhodnotit.

Kompetence k řešení problémů – schopnost formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení, je schopen porovnávat informace a poznatky z různých informačních zdrojů, posuzuje věrohodnosti získaných informací, vyhledává na internetu informace, které využívá k řešení problémů, pracuje samostatně a své řešení problému prezentuje.

Kompetence komunikativní – tvořivé využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce, porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací, využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem.

Kompetence sociální a personální – pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů, rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti, při práci ve skupině je aktivní, podílí se na utváření pravidel, plní své úkoly jak nejlépe dokáže, nabízí pomoc a dokáže využít pomoci ostatních, při možnosti vybírat si formy a metody práce dokáže splnit zadaný úkol, dosáhne uspokojení z vykonané práce - posiluje sebedůvěru.

Kompetence občanské – respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW, zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích, dokáže chápat a respektovat principy zákonů v informační technologii a společenských norem a je si vědom svých práv a povinností.

Kompetence pracovní – uložení informací na médium, přenos, zpracování, vyhledávání a praktické využití, využívání výpočetní techniky, aplikačního a výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce, šetrná práce s výpočetní technikou, žák respektuje pravidla určená pro práci s počítačem a přídatnými zařízeními, využívá znalostí a zkušeností získaných z různých předmětů pro svůj rozvoj při vytváření projektů a samostatné práci.

5.15. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy dle RVP ZV:

ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie

ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady

ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie

ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady

ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače

ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

Základy práce s počítačem

Učivo:

- základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce
- struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení
- operační systémy a jejich základní funkce
- seznámení s formáty souborů (doc, gif, jpg)
- multimediální využití počítače
- jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software
- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky (počítačové hry)
- žák umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit a odhlásit se ze školní sítě
- vysvětlí pojem hardware a software, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače
- využívá funkce klávesnice a myši /s myší ovládá základní operace: klik, dvojklik, tažení/
- respektuje pravidla práce na počítači
- získá základní dovednosti při práci s dokumenty a složkami – otevření, ukládání souborů, tisk dokumentů.
- upraví skladbu a formátování textů, úvodní titulky, nadpisy článků.
- vkládá sloupce, WordArt a další grafiku. Používá nástroje recenze a úprava textu, šablony, úprava obrázků. Využívá digitálních fotografií a jejich formátování.
- pojmenuje části klávesnice – *numerická, alfanumerická, funkční a kurzorové klávesy*.
- používá pojmy: *hardware, software, modem, scanner, výstupní a vstupní zařízení* /monitor, tiskárna, reproduktory, sluchátka, myš, klávesnice/
- používá běžné klávesové zkratky (Alt+Shift, Ctrl+C, Alt+V...)
- dodržuje hygienu a bezpečnost při práci na počítači
- orientuje se v prostředí pracovní plochy, nabídky Start, ikon a jejich operací
- vyhledá, spustí a vypne často používané aplikace (programy).

- ovládá práci s výukovými programy.
- pracuje s pojmy: *ikona, okno, koš, složky, soubor, pracovní plocha*
- aplikuje pravidla používání bezpečného internetu
- užívá antivirová opatření a možnosti antivirových ochran.
- dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s elektronikou (úrazy elektrickým proudem)
- uvědomuje si možná mechanická poškození elektroniky i datových nosičů, reaguje na nestandardní chování počítače.
- je informován o negativních jevech Internetu
- získá základní dovednosti při práci s internetem. Vyhledává a ukládá grafické soubory (obrázky, fotografie, cliparty atd.).
- získává různé informace v různých jazycích.
- zhodnotí a analyzuje obsah a formátování různých tištěných i on-line bulletinů a zpravodajských časopisů.
- uvede základní příklady typy programů
- používá daná upořádání dat v počítači.
- pracuje s pojmy: *soubory, adresáře, složky, dokumenty, záznamová média (DVD, CD, harddisk, flashdisk)*
- vyhledává data v počítači.
- zhodnotí poskytování informací po internetu a ochranu dat před zneužitím.
- zálohuje data i na jiném přenosném médiu /CD, flashdisk/
- **PT OSV** - Hodnoty, postoje, praktická etika: žák respektuje zákon o duševním vlastnictví a pravidla o kopírování informací, SW, hudby, filmů, zkoumá etické otázky spojené s žurnalistikou a publikováním apod.
- **PT OSV** – Kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vyhledávání informací a komunikace

Učivo:

- společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)
- základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
- metody a nástroje vyhledávání informací
- formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy
- žák pustí internet
- zná různé internetové prohlížeče /Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox/
- používá internetové stránky určené dětem
- užívá pojmy: *okno, adresový řádek, formát adresy, hypertextový odkaz*

- vyhledává potřebné informace s využitím WWW vyhledávačů, používá vhodná klíčová slova
- otevře stránku, jejíž adresu zná
- využívá on-line výukové programy.
- hledá různé cesty pro vyhledávání stejné informace. Posuzuje pravdivé jádro podobných informací, ověřuje si pravdivost z různých zdrojů.
- používá pojmy: *chat, web, viry, spam, hoax, sociální sítě, blog*
- orientuje se na webových stránkách školy, vyhledává informace ke studiu (úkoly a jiné školní práce)
- zjišťuje šíři informačních zdrojů na internetu při vyhledávání informací z různých oblastí jeho zájmu
- z webové stránky dokáže stáhnout a uložit obrázek
- rozlišuje informace potřebné a nadbytečné. Vznik, přenos, zpracování a distribuce informací.
- vyhledává informace za účelem jejich praktického využití ve výuce jiných předmětů i v životě (počasí, programy TV, dopravní spojení, informace o studiu apod.)
- odpovědně přistupuje k nevhodným obsahům na stránkách
- založí si e-mailovou adresu na internetu, přistupuje ke svým zprávám.
- ovládá složku doručená pošta - přečte si e-mail, otevře přílohu.
- napíše nový e-mail, odpoví na doručený dopis
- užívá pojmy: *předmět zprávy, adresa, kontakty, adresář, koš, rozepsané*
- seznamuje se s pravidly bezpečného užívání e-mailu
- pracuje s e-maily (ukládání, mazání, přeposílání).
- rozlišuje vyžádané a nevyžádané zprávy.
- rozlišuje různé druhy komunikace /textové zprávy, elektronická pošta, telefonování, chat/
- přiloží k e-mailu dokument.
- sleduje vývojové trendy informačních technologií (aplikace mobilních telefonů, tabletů)
- web používá jako zdroj informací. Ověřuje informace a informační zdroje.
- orientuje se v dalších službách internetu (internetové obchody, bankovníctví) a je schopen rozeznat rizika
- PT MV** - Vnímání mediálních sdělení – kritický přístup ke zpravodajství a reklamě, bulvár, rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, cíle a pravidla mediálního sdělení, identifikace základních orientačních prvků v textu, žák vyhledává informace a posuzuje jejich závažnost a serioznost informačního zdroje
- PT MV** - Fungování a vliv médií ve společnosti – postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, financování médií a dopady, vliv médií na každodenní život, společnost a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy, vliv médií na život jedince, na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování, role médií v politice, vliv na kulturu - film, televize.

Zpracování a využití informací

Učivo:

-základní funkce textového a grafického editoru

-*grafický editor „Malování“ ve Windows: žák spustí grafický editor, nakreslí jednoduchý obrázek, používá základní editační nástroje.*

-*Textový editor: spustí textový editor, napíše krátký text, uloží dokument a otevře existující dokument, provede opravy v textu (Delete, BackSpace), zkopíruje obrázek z internetu nebo složky a uloží, označí text jako blok, používá různé nabídky pro formátování textu (barva, velikost, typ písma), práce s okny – spustí 4 různá okna na internetu nebo různé aplikace, přepíná mezi okny, může porovnávat výsledky hledání na internetu, využívá základní úpravy textu – odstavce (zarovnání), odrážky a číslování, přesun a kopírování textu, vkládání obrázků do textu, využívá textová pole – vkládání do textu, písmo WordArt, používá tabulátory, tvoří tabulky, provádí složitější úpravu textu – číslování, odstavce, odrážky, uvádí zdroje svých prací.*

-*Tabulkový kalkulátor: Vytvoří jednoduchou tabulku vložením dat. Používá jednoduché formátování a úpravy tabulky i písma. Používá funkce řazení hodnot, součty. Na základě dat z tabulky vytvoří jednoduchý graf závislosti (propojení s matematikou).*

-PT MV - Tvorba mediálního sdělení – výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení, tvorba sdělení pro školní časopis, obecní noviny, internetové médium, technologické možnosti a jejich omezení

Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby:

výukové software na různé předměty – instalované v PC nebo přenosné na CD (Př, Vl, Aj, Čj, Ma)

využití znalostí a dovedností v jakémkoliv jiném předmětu – tvorba zápisů, projektů, referátů

Český jazyk – výběr vhodné formulace při zpracovávání mediálních sdělení, rozdíly v komunikaci přes internet a osobní či písemnou formou, psaní rukou x psaní na PC

Matematika – kalkulačka v počítači

Výtvarná výchova – grafické programy, kreslení v PC, estetické cítění

Hudební výchova – hudba, poslechy

Anglický jazyk – anglická terminologie používaná v IT, počestřování anglických termínů

Člověk a jeho svět – vyhledávání informací na internetu, psaní referátů

Vzdělávací oblast:

UMĚNÍ A KULTURA

5.16.Název vyučovacího předmětu:

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.17. Charakteristika vyučovacího předmětu:

5.17.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura – je nástrojem poznání a prožívání lidské existence. Utváří tvůrčí přístup k práci, vnímání, interpretaci, prožívání reality, pomáhá při utváření a zapojování se do procesu komunikace. Pomáhá rozvíjet a uplatňovat vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K realizaci využívá nejen tradiční, ale i nově vznikající výtvarné umění, obrazová média.

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení.

Obsahem smyslového rozvoje žáka je nutnost umožnit všem rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

V procesu komunikace je hledání nových a neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na 3 tvůrčí činnosti:

- rozvíjení smyslové citlivosti – činnosti umožňující žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření
- uplatňování subjektivity – činnosti vedoucí žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
- ověřování komunikačních účinků – činnosti umožňující žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií

Časové vymezení :

1., 2. a 5. ročník1 hodina, 3. a 4. ročník2 hodiny

Organizace:

Předmět je vyučován ve kmenové třídě, příp. v nejbližším okolí školy. Využívá návštěv muzeí, výstav, besed, výletů. Dovednosti a znalosti tohoto předmětu jsou velmi často využívány i v ostatních předmětech (Čj, Hv, Pv, Aj)

Začlenění průřezových témat:

Osobní a sociální výchova – zdravý vývoj psychický i fyzický každého jedince. Rozvoj sebepoznání, seberealizace, komunikace, fantazie, tvořivosti. Tématické okruhy: Rozvoj schopností poznávání (1.-2.období), Kreativita (1.-2.období), Sebeoznání a sebepojetí (2.období), Komunikace (1.-2.období)

Výchova demokratického občana – učí si správně uspořádat žebříček hodnot, společenských hodnot, najít své místo ve společenském uspořádání, chápání tradic jednotlivých společenství, národů i regionů. Tématické okruhy: Občanská společnost a škola (2.období)

Multikulturní výchova – seznámení s elementárními poznatky o okolním světě, historické stavby, malby, (výtvarné techniky od počátku lidské společnosti, poznatky o architektuře jiných národů, jiných zemí). Tématické okruhy: Lidské vztahy (1.-2.období), Multikulturalita (2.období)

Enviromentální výchova – možnosti výtvarných technik v ochraně přírody, zvířat, využití výtvarných technik při ekologické výchově, malba, grafika - témata zaměřená na ochranu života na Zemi, zdravé životní podmínky. Tématické okruhy: Vztah člověka k prostředí (1.období), Základní podmínky života (2.období)

5.17.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – prostřednictvím výtvarné výchovy vést žáky k estetickému cítění, vnímání a tvorbě prožitků a představ.

Kompetence k řešení problému – spolupráce ve skupinách na jednom velkém díle, spoluvytváření příjemné a podnětné atmosféry pro tvorbu, zapojení fantazie celé spolupracující skupině. Oceňujeme originální přístupy v řešení výtvarných úkolů a problémů, vícero způsobů řešení, kreativitu, originalitu, fantazii. Zařazujeme úkoly typu zajímavých výtvarných hříček, záhad, nápadů.

Kompetence komunikativní – schopnost používat jazyk umění jako prostředku ke komunikaci, pochopení umění jako specifického způsobu poznání. Zařazujeme používání jednoduché výtvarné symboliky. Využíváme vlastní tvorby žáků jako prostředku komunikace k vyjádření vlastních pocitů, nálad, postojů, myšlenek. Podněcujeme žáky k využívání vlastní tvorby k vzájemné komunikaci. Podporujeme výtvarné vyjadřování žáků jako prostředek pro vzájemnou komunikaci.

Komunikace sociální a personální – vede k tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám minulosti, současnosti, k hodnotám různých národů, skupin i národností, chápání umění a kultury v provázanosti jako součásti lidské existence. Oceňujeme vlastní podíl žáků na výtvarném zpracování a upravení společných prostor (výzdoba školy, obecních prostranství, slavnostní výzdoby).

Kompetence občanské – uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života. Podporujeme žáky v účasti v různých výtvarných soutěžích, k výtvarnému vyjádření a zpracování školních

i mimoškolních projektů.

Kompetence pracovní – vlastní tvorba, používání různých výtvarných pomůcek a technik k tvořivému, aktuálnímu a aktivnímu učení, samostatnost.

5.18. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy dle RVP ZV – 1. období:

VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání line, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává line, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Učivo:

1. ročník:

Rozvíjení smyslové citlivosti

-prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, kontrast, rytmus...), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu, prostoru

-poznání základní barevné škály

-poznávání grafického záznamu pohybu (kruh, přímá čára...) jako prostředku rozvoje kreslířského pohybu ruky

-rozvíjení pozorovací schopnosti

-seznámení s různými výtvarnými technikami (frotáž, kresba, malba, kombinace přírodních materiálů)

–pozorování přírodních útvarů

Uplatňování subjektivity

- fantazie, představy a osobní zkušenosti, pocity, nálady
- prostředky k vytváření emocí, pocitů, nálad
- rozvíjet dětskou fantazii a představivost ve výtvarném vyjádření

Ověřování komunikačních účinků

- komunikace se spolužáky, s rodinnými příslušníky – skupinová práce
- aktivní práce s ilustrací, známí ilustrátoři
- hračka, loutka, maňásek v životě dítěte

2. ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, čichové, pohybové, podněty a jejich vyjádření
- další rozvoj výtvarného vyjádření prožitku podle četby, vyprávění svého prožitku, pozorování přírody
- pokusy o výtvarné vyjádření v ploše a v prostoru
- přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazovaných prvků
- pokusy o barevnou harmonii

Uplatňování subjektivity

- typy vizuálně obrazných vyjádření – rozlišení, výběr a uplatnění - ilustrace, volná malba, plastika, animovaný film, fotografie, elektronický obraz, reklama
- poznávání krásy živé a neživé přírody, vztah k životnímu prostředí
- sledování základních přírodních zákonitostí na tvarově zajímavých rostlinách, stromech, věcech
- manipulace s objekty
- dotváření přírodnin na základě představ

Ověřování komunikačních účinků

- komunikační obsah vizuálně obrazových vyjádření
- různé druhy výtvarného umění
- vyjadřování pomocí ilustrací

3. ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

- vztahy mezi prvky uspořádané na ploše, objemu, prostoru
- kontrast, rytmus, struktura
- uspořádání objektů do celků (velikost, postavení)
- poznávání vlastností barev a jejich výrazových možností
- poznávání různých druhů linií při vyhledávání správného tvaru
- rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus, rytmické řešení plochy

-Uplatňování subjektivity

- manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- poznávání základních vlastností plastických materiálů – modelování a konstruování
- rozvíjení citu pro prostor, kompozice plochy

Ověřování komunikačních účinků

- porovnávání práce ve skupině, porovnávání se svou interpretací, popis své práce, interpretace
- výtvarné vyprávění (popis děje, charakteristika postav)
- grafický záznam pohybu
- návštěvy výstav, galerií
- kultura odívání, bydlení
- besedy, motivace

Očekávané výstupy dle RVP ZV – 2. období:

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)

VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních živ. zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší soc. vztahy

VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)

VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke

zdroji inspirace

VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo:

4. ročník:

Rozvíjení smyslové citlivosti

–kombinace barev, tvarů, světla a stínu, střídání rytmu, podobnosti

–smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – žák poznává umělecká díla, film, fotografii, tisk, TV, reklama, elektronická média

–krásy přírody

–teorie barev

–rozvoj prostorového vidění

–kontrast přírodních forem

–žák chápe výrazové vlastnosti barev

–kultura bydlení

–vztah k materiálu

–druhy volného výtvarného umění

Uplatňování subjektivity

–akční tvary malby a kresby

–výběr a rozlišování – co je ilustrace knih, plastika, comics, reklama

–proporce lidské postavy

–žák řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše

- umí organizovat svou vlastní výtvarnou práci
- uplatňuje teoretické i praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky

Ověřování komunikačních účinků

- vysvětlování výsledků své tvorby, porovnávání výtvarných stylů, spolupráce na skupinových projektech
- práce s ilustrací příběhu, knihy
- návštěvy galerií, výstav, památek, zajímavosti – besedy, motivace k praktickým činnostem
- funkce písma

Materiály a techniky: kresba (tužka, uhlí), malba (tempera), kombinované techniky (koláž), papír

5. ročník:

Rozvíjení smyslové citlivosti

- statické vnímání a uplatňování mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě
- dynamické i statické vyjádření- plastické a prostorové prostředky vyjadřující časový průběh
- vědomé vnímání podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- poznává a používá různého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší)

Uplatňování subjektivity

- přístupy k obrazným vyjádřením – hledisko vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické)
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – jako hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání, kreativita) a jejich vnímání
- seznamují se s proporcemi lidského těla a hlavy
- uplatňují výtvarné činnosti – malba temperou, kresba pastelem, akvarel, koláž, mozaika, textilní koláž
- žák experimentuje s liniemi
- orientuje se v prostorových a barevných vztazích
- sochařství a příroda

Ověřování komunikačních účinků

- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálních obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
- orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně použitých pomůcek a nástrojů
- architektura a užitě umění

Základní témata pro všechny ročníky: dle tématických plánů jednotlivých vyučujících a dle zájmu žáků

Mezipředmětové vztahy, přesahy, vazby:

Hudební výchova – výtvarné vyjádření hudební ukázky, barevně vyjádřená nálada skladby, ilustrace hudebního díla.

Anglický jazyk – výtvarná díla anglických umělců, jejich výtvarná, kulturní a architektonická díla. Ilustrace v anglických publikacích a knížkách.

Prvouka, přírodověda a vlastivěda – malby, kresby rostlin, živočichů, věcí, staveb

Tělesná výchova- pohyb ve výtvarném projevu.

Český jazyk – uvolnění ruky pro správné psaní, úprava prací, estetické zpracování textů a zadaných úkolů, různé typy a možnosti ozdobného písma, práce s ilustrací a textem

Pracovní činnosti – práce s papírem (skládání, vyklápění)

Matematika – kresba těles, geometrických obrazců, znázornění zlomků

Vzdělávací oblast:

UMĚNÍ A KULTURA

5.19.Název vyučovacího předmětu:

HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.20. Charakteristika vyučovacího předmětu

5.20.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Tato vzdělávací oblast umožňuje jiné než racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu (MPP).

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechové činnosti k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání při komunikaci.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na čtyři složky shodné s RVP:

- vokální činnosti
- instrumentální činnosti
- hudebně pohybové činnosti
- poslechové činnosti

Časové vymezení:

1 hodina týdně, k posílení předmětu není použita disponibilní časová dotace.

Organizace:

Předmět hudební výchova je nejčastěji vyučován v kmenové třídě, neboť škola nemá speciální hudební učebnu.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – zdravý psychický i fyzický vývoj jedince, rozvoj řečových schopností a komunikativních dovedností, sebepojetí, prožitky, fantazie a tvořivost (MPP). Tematické okruhy: Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – 1.období), Komunikace (řeč zvuků, hudby – 2.období)

Multikulturní výchova - zaměřuje se na seznámení dětí s elementárními poznatky o okolním světě, např. výběr pěveckého materiálu (romské písně, či písně jiných národů). Tematické okruhy: Kulturní diference (hudba jako součást kultury – 2. období, MPP)

Enviromentální výchova - seznamování se s ekologickou tematikou, vybíráme písně s přírodními náměty. Tematické okruhy: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody x ochrana kultury, tradic...- 2. období)

5.20.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy

Kompetence k řešení problémů – žák spolupracuje při řešení úkolů, spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu (MPP)

Kompetence komunikativní – pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako prostředku komunikace

Kompetence sociální a personální – vede k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností (MPP)

Kompetence občanské – zaujímání osobní účasti v procesu tvorby, uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu (MPP)

Kompetence pracovní – samostatné získávání informací z různých zdrojů, vlastní tvorba

5.21. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy dle RVP ZV - 1. období:

HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hud. forem

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadél i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby

Vokální činnosti

Učivo:

1. ročník:

- rozlišuje zvuk - tón, řeč – zpěv
- učí se správně dýchat, vyslovovat
- rozšiřuje hlasový rozsah (c1 – a1)
- hlasová hygiena (MPP)

2. ročník:

- rozvíjí hlavový tón, měkké nasazení, vyrovnávání vokálů, výslovnost samohlásek na konci slov, volný nástup 1. a 5. stupně
- sjednocuje hlasový rozsah (c1 – h1)
- hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď atd.)

3. ročník:

- rozvíjí správné dýchání (MPP)
- počátky jednoduchého dvojhlasu, jednoduchý kánon
- sjednocuje hlasový rozsah (c1 – c2)
- zachycení melodie písně

Poslechové činnosti

Učivo:

1. ročník:

- poslech české státní hymny
- hudba vokální, instrumentální
- rytmus, melodie, harmonie
- rozlišování hlasů při poslechu vokální hudby, u instrumentální hudby rozlišování hry na zobcovou flétnu, klavír, housle a elektrickou kytaru

2. ročník:

- barva, kontrast a gradace, pohyb melodie
- hudba taneční a pochodová, ukolébavka
- poslech hry na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben
- poslech dětského sboru bez doprovodu, s doprovodem

3. ročník:

- zvukomalba
- kvalita tónů – délka, síla, barva, výška

- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudební formy – malá, velká, rondo, variace
- rozlišování hry na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo, činely
- poslech menuetu, polonézy, rockové hudby

Instrumentální činnosti

Učivo:

1. ročník:

- hra nejjednodušších doprovodů na nástroje orffovského instrumentáře – rytmické (ve 2/4 a 3/4 taktu) a nástroje melodické (prodleva, dudácká kvinta, ostinato)

2. ročník:

- hra rytmických doprovodů, reprodukce motivů
- rytmický kánon
- hudební hry, melodie, doprovod
- lidová píseň
- nota čtvrt'ová, osminová, půlová

3. ročník:

- hra doprovodů s využitím souzvuku dvou tónů, předehra, mezihra, dohra
- rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu
- hra dvoutaktových meziher při zpěvu spolužáků
- nota celá, půlová pomlka
- notová osnova

Hudebně pohybové činnosti

Učivo:

1. ročník:

- pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad
- hra na tělo
- pohybové vyjádření vlastního tónu, utváření pohybové paměti
- pantomima

2. ročník:

- pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie a její ukončenosti

- pohybové vyjádření tempa, dynamiky, reprodukce pohybů při tanci
- poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu
- taneční hry se zpěvem

3. ročník:

- dvoudobá chůze a tanec
- pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad (ve $\frac{3}{4}$ taktu)
- pohybové vyjádření melodie, jejího charakteru, tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby
- slavnostní hudba
- taneční hry se zpěvem

Očekávané výstupy 2. období:

HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

Vokální činnosti

Učivo:

4. ročník:

- prodlužování výdechu, vázání tónů
- sjednocování hlasového rozsahu (c1 – d2)
- průprava dvojhlasu, repetice
- nota jako grafický znak pro tón
- realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

5. ročník:

- upevňuje vokální dovednosti osvojené v nižších ročnících
- střídavý dech, sjednocování hlasového rozsahu (h – d2)
- počátky dvojhlasu (lidový dvojhlas)
- zpěv české hymny
- diatonické přístupy v durových a mollových tóninách
- zápis rytmu
- notový zápis, skupiny not

Poslechové činnosti

Učivo:

4. ročník:

- rozlišování melodie od doprovodu
- rozpoznání dvojdílnosti a trojdílnosti v hudbě
- sledování předvětí a závětí
- odlišování durového a mollového tónorodu
- rozlišování hry na pikolu, hoboj, saxofon
- poslech písně lyrické, žertovné a hymnické
- tónika
- předznamenání
- lidský hlas x hudební nástroj
- souzvuk, akord
- ze života skladatelů

5. ročník:

- poslech lidové hudby, menuetu, swingové hudby 30. let a rockové hudby 60. let + rizikové chování lidí dané doby – kouření, alkohol, návykové látky (MPP)
- změny v hudebním proudu – metrické, rytmické, dynamické, harmonické

- interpretace hudby – slovní vyjádření, jaká hudba je a proč je taková
- rozlišování hudby polyfonní a homofonní, synkopa
- poslech hry na varhany, harfu (hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci)

Instrumentální činnosti

Učivo:

4. ročník:

- hra lidových písní na orffovské hudební nástroje (melodie v rozsahu sexty)
- doprovod dvěma tóny na nástroje melodické
- hra čtyřtaktové přede hry, meziher a dohry
- jednodílná písňová forma

5. ročník:

- hra jednoduchých lidových písní na orffovské nástroje
- improvizace předvětí, závětí
- doprovod písní tónikou, dominantou
- symfonický orchestr
- čtení a zápis rytmického schématu
- záznam melodie a její reprodukce

Hudebně pohybové činnosti

Učivo:

4. ročník:

- vyjádření charakteru poslouchané hudby
- taktování na dvě a tři doby
- předvětí – závětí a celá perioda realizované hrou na tělo
- jednoduché lidové tance – polka, valčík

5. ročník:

- skupinové pohybové vyjádření polyfonní hudby
- taktování na čtyři doby
- pohybové prvky společenského tance
- pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- orientace v prostoru

Repertoár písní v jednotlivých ročnících dle tematických plánů jednotlivých vyučujících a zájmu žáků.

Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby:

Výtvarná výchova – výtvarné vyjádření znějící hudby (dynamika, emocionální zážitek z hudby vyjádřeno pomocí barevných kontrastů)

Anglický jazyk – zpěv písní v anglickém jazyce

Český jazyk – správná výslovnost, melodizace básní, slohové práce motivované znějící hudbou

Prvouka, přírodověda – zpěv písní o zvířatech, rostlinách

Matematika – zlomky, takty

Pracovní činnosti – výroba hudebních nástrojů z přírodních materiálů, výroba tanečních kostýmů

Tělesná výchova – pohybové vyjádření znějící hudby, různé druhy tanců

Vlastivěda – místa v písních (Na Okoř je cesta...)

Vzdělávací oblast:

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.22. Název vyučovacího předmětu:

TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.23. Charakteristika vyučovacího předmětu

5.23.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří složek, shodných s RVP:

- činnosti ovlivňující zdraví (MPP)
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Časové vymezení:

2 hodiny týdně, k posílení předmětu není použita disponibilní časová dotace.

Organizace:

Předmět tělesná výchova je vyučován v tělocvičně školy, která je vybavena základními cvičebními pomůckami a nářadím, venku na fotbalovém hřišti obce, venku na dětském obecním hřišti.

5.23.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení - pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, poznání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty (MPP).

Kompetence občanské – propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji, chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka (MPP).

Kompetence k řešení problémů – získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozují, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, žák volí vhodné způsoby řešení (MPP).

Kompetence pracovní – žák používá bezpečně tělocvičné nářadí a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, aktivní zapojování do činností podporujících zdraví, jejich propagace (MPP).

Kompetence sociální a personální – žák účinně pracuje ve skupině, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu,

poznání člověka jako jedince závislého na vlastním rozhodování, na úrovni vztahů (MPP).

Kompetence komunikativní – formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle vydává pokyny a povely používané v tělesné výchově, chápání zdatnosti jako předpokladu výběru partnera, společenské činnosti atd (MPP).

5.24. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy dle RVP ZV - 1. období:

-TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Činnosti ovlivňující zdraví

Učivo:

1. ročník:

- vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků
- správné držení těla
- bezpečnost v šatnách a umývárkách a ve všech prostorách školy i jinde
- příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži
- základní terminologie
- význam soustředění při cvičení, prožívání cviků
- cvičení pro každý den

- cvičení v jiných předmětech
- cvičení dechová
- hygiena při TV

2. ročník:

- délka a intenzita pohybu
- správné zvedání zátěže
- organizace a bezpečnost cvičebního prostoru
- uklidnění po zátěži
- hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí
- smluvené signály, povely, gesta při TV
- první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci
- příprava organismu pro různé pohybové činnosti
- cvičení motivační, tvořivá, napodobivá
- psychomotorická cvičení
- cvičení pro správné držení těla

3. ročník:

- bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek
- průpravná a kompenzační cvičení
- rozvoj rychlosti a vytrvalosti
- protahovací cvičení
- zdravý životní styl
- vliv kouření, alkoholu a drog na zdraví a pohybovou činnost
- terminologie spojená s osvojovanými činnostmi
- bezpečný pohyb v méně známých prostorech
- organizace některých soutěží, rozhodování
- konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení
- základní technika jednotlivých cviků
- vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení
- cvičení vyrovnávací
- cvičení kompenzační

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Učivo:

1. ročník:

- gymnastika - průpravná cvičení
- kondiční cvičení s rytmickým doprovodem
- prožívání rytmu, tempa, melodie
- cvičení s náčiním a na nářadí - na lavičce, skoky přes švihadlo
- svalové napětí a uvolnění
- gymnastické držení těla
- kotoul vpřed
- využití hraček a netradičního náčiní při cvičení
- přetahy – úpolová cvičení
- přesun v terénu
- ochrana před ohněm, popálením
- stravování a pití na turistické akci (MPP)
- základní dopravní a turistické značky
- chování v dopravních prostředcích (MPP)
- rychlý běh na 20-60 m
- hod míčkem z místa
- držení míče jednoruč a obouřuč, manipulace s míčem

2. ročník:

- rychlý běh
- cvičení na kladince – chůze s dopomocí
- kotoul vzad s dopomocí
- výskoky na švédskou bednu
- chůze a běh v terénu (MPP)
- orientace v přírodě, její ochrana
- běh po vyznačené trase
- základní dovednosti spojené s tábořením (kde se smí a nesmí tábořit, kempy, volná tábořiště)
- ošetření poranění v improvizovaných podmínkách – přivolání pomoci (MPP)
- skok do dálky z rozběhu, rozběh – odraz
- hod míčkem
- spolupráce ve hře, pravidla her (MPP)
- základní přihrávky míčem rukou a nohou
- vybíjená, pravidla hry (MPP)
- úpolová cvičení

- pohybové hry s různým zaměřením
- základy estetického pohybu (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby částí těla)
- kondiční cvičení s hudbou, nápodoba pohybu
- tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu)

3. ročník:

- základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení
- koordinace pohybů
- odrazy z můstku
- přeskoky švédské bedny
- skok do dálky, hod do dálky
- přeskok bedny odrazem z můstku
- kladinka - chůze bez dopomoci
- střelba na koš, na branku
- driblování s míčem na místě, v chůzi
- ochrana přírody
- pohyb v náročnějším terénu
- chůze v terénu do 10 km (MPP)
- netradiční pohybové hry a aktivity
- názvy základních lidových a umělých tanců
- držení partnerů při tanci, chování při tanci
- vhodná aktivní obrana a příprava na ni, krátkodobý kurz sebeobrany pro 3. - 5. ročník (MPP)
- běžecká abeceda
- nízký start, polovysoký start
- rychlý běh do 60 m
- vytrvalý běh do 1000 m
- hry na sněhu a ledu

Činnosti podporující pohybové učení

Učivo:

1. - 3. ročník:

- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností
- základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí
- pravidla her, závodů, soutěží
- měření výkonů

Očekávané výstupy 2. období:

-TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením T

V-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění org. po ukončení činnosti, umí využívat cviky na odstranění únavy

Činnosti ovlivňující zdraví

Učivo:

4. - 5. ročník:

- první pomoc v podmínkách TV, ošetření větších poranění

- relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- uklidnění po zátěži
- protahovací cvičení
- sledování základních tělesných parametrů pro zdraví a pro pohybovou činnost
- rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti
- základní zdroje informací o TV a sportu (časopisy, knihy, televize, rozhlas)
- vliv kouření, alkoholu a drog na zdraví a pohybovou činnost
- sledování výkonů, záznam
- cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru
- ekologické chování při TV a sportu v přírodě
- způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (koordinace pohybu)
- podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy
- základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení (zrcadlo, spolužák, pocity, ...)
- cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti
- vytrvalostní cvičení a rychlostně silová cvičení

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Učivo:

4. ročník:

- pohybová tvořivost
- stoj na rukou s dopomocí
- vyjádření melodie a rytmu pohybem
- vytrvalostní běh, orientační běh
- běh v terénu do 15 min
- rychlostní běh, štafetový běh
- hod kriketovým míčkem do dálky z rozeběhu
- skrčka přes kozu našir odrazem z můstku
- změny poloh při tanci, obměny tempa, rytmu
- cvičení s náčiním – šátek, míč – při hudebním doprovodu
- základní taneční krok 2/4 a 3/4
- skok do dálky
- průpravné hry s míčem, spolupráce ve hře (MPP)
- manipulace s pálkou
- herní činnosti jednotlivce
- čtení z mapy

- příprava a dokumentace turistické akce
- jízda na kole
- krátkodobý kurz sebeobrany pro 3. - 5. ročník (MPP)

5. ročník:

- akrobatické kombinace
- utkáni podle zjednodušených pravidel minisportů
- hod kriketovým míčkem
- skok do dálky
- štafetový běh, rychlostní běh, vytrvalostní běh, orientační běh
- jednoduché tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném
- roznožka přes kozu nadél odrazem z můstku
- cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- pohyb v přírodě, práce s buzolou
- běh v terénu
- utkáni podle zjednodušených pravidel - minifotbal, minibasketbal, miniházená, florbal
- ošetřování závažnějších poranění (MPP)
- krátkodobý kurz sebeobrany pro 3. - 5. ročník (MPP)

Činnosti podporující pohybové učení

Učivo:

4. - 5. ročník:

- měření a posuzování pohybových činností
- základní pohybové testy
- olympijské ideály a symboly
- zdroje informací o pohybových činnostech
- fair play (MPP)

Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby:

Prvouka – ochrana přírody

Matematika – měření, jednotky délky

Český jazyk – pravidla sportovních her, zápisy výkonů

Přírodověda – první pomoc, stavba těla

Vlastivěda – turistické značky, vybavení, čtení mapy

Anglický jazyk – pokyny a povely v angličtině

Vzdělávací oblast:

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.25. Název vyučovacího předmětu:

PRACOVNÍ VÝCHOVA

5.26.Charakteristika vyučovacího předmětu

5.26.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět pracovní výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Tato vzdělávací oblast umožňuje žákům využívat znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě. Umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na čtyři složky, shodné s RVP:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Časové vymezení:

1 hodina týdně, k posílení předmětu není použita disponibilní časová dotace.

Organizace:

Předmět pracovní výchova je nejčastěji vyučován v kmenové třídě, neboť škola nemá speciální učebnu pro pracovní výchovu.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – tématický okruh Kreativita – cvičení po rozvoj základních rysů kreativity (originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti)

5.26.2.Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k využívání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě, poznání, že technika jako součást lidské kultury je úzce spojena s pracovní činností člověka.

Kompetence k řešení problémů – vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a k vynaládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské – chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci,

sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení.

Kompetence pracovní – samostatné získávání informací z různých zdrojů, vlastní tvorba, pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.

Kompetence sociální a personální – žák dokáže pracovat ve skupině na společném výrobku, respektuje názory ostatních členů skupiny, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu.

Kompetence komunikativní - rozumí různým typům textů, dokáže podle písemného nebo obrázkového návodu sestavit výrobek, autentické a objektivní poznání okolního světa, potřebná sebedůvěra, nový postoj a hodnoty ve vztahu k práci člověka, technice, životnímu prostředí.

5.27. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy dle RVP ZV - 1. období:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Učivo:

1. ročník:

- modelování, hnětení
- vlastnosti materiálů – tvar, barva, povrch, tvrdost
- jednoduché pracovní operace, nácvik stříhání, ohýbání, slepování
- seznamování se základními nástroji a pomůckami – funkce a využití
- bezpečnost a hygiena práce
- nůžky, lepidlo
- špejle, hadříky, krabičky, papír, plastelína

2. ročník:

- rozlišuje přírodní a technické materiály
- nácvik šití, jednotlivé druhy stehů – přední, zadní, křížkový, stonkový
- lidové zvyky (video) - jednoduché ozdoby (svícen, šperk)
- organizace práce, plánování
- tupá jehla, nit, modurit
- provázky, sláma, listy, větvičky

3. ročník:

- určování vlastností materiálu
- používání vhodných nástrojů a pomůcek, jejich výběr, užití vlastností, způsoby
- použití, uživatelské dovednosti
- tradice, řemesla (muzea, exkurze)
- plody, semena, korek, drátky, těsto, vosk

Konstrukční činnosti

Učivo:

1. ročník:

- stavebnice lego, práce s návodem
- karton, špejle, lepidlo, nůžky
- pracovní dovednosti, návyky, bezpečnost práce, hygiena

2. ročník:

- stavebnice lego, cheva (prostorové), práce s předlohou, sestavování modelů
- odřezky dřeva, brusný papír, nůž, měřidla

3. ročník:

- stavebnice lego, práce s návodem, vlastní výrobek podle jednoduchého náčrtu
- šroubovák, maticový klíč – používání jednoduchých nástrojů dle možností školy

Pěstitelské práce.

Učivo:

1. ročník:

- pěstování hrachu, fazolí na vatě, v půdě a jejich pozorování – v místnosti
- ošetřování pokojových rostlin, otírání prachu z listů, kypření zeminy, hnojení
- poznávání zeleniny
- základní podmínky pro pěstování rostlin, pozorování

2. ročník:

- pěstování čočky, hrachu, fazolí, jednoduché zápisy
- přesazování pokojových rostlin, rozmnožování, růst
- poznávání koření
- půda a její zpracování
- pokusy

3. ročník:

- pěstování vybraných rostlin
- poznávání léčivých rostlin, okrasné rostliny
- užitkové rostliny
- poznávání cizokrajných rostlin

Příprava pokrmů

Učivo:

1. ročník:

- úprava stolu (lavice) – jednoduché prostírání
- pravidla správného stolování – obsluha a chování u stolu
- udržování pořádku a čistoty

2. ročník:

- základní vybavení kuchyně, kuchyně obecně
- úprava stolu pro slavnostní příležitosti (narozeniny, Vánoce), zdobné prvky
- bezpečnost pracovních postupů

3. ročník:

- přístroje v kuchyni obecně
- skladování potravin, jejich výběr, nákup
- úprava ovoce, zeleniny za studena
- nápoje

Očekávané výstupy dle RVP ZV - 2. období:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezp. práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy

Práce s drobným materiálem

Učivo:

4. ročník:

- rozlišování textilií, vzorník látek
- vzorník papíru
- druhy zpracování papíru (novinový, balicí, ...)
- určování vlastností, tvaru a formátu papíru (tloušťka, barva, tvrdost, ...)
- skládanky, vystřihovánky
- práce s jednoduchým stříhem – jednoduché pracovní postupy
- tužka, pravítko, nůž
- knoflík, plst', špendlík

5. ročník:

- drobná oprava oděvu, znalost základních druhů stehů, ukončení šití
- ovládání a používání vhodných pracovních pomůcek k jednotlivým činnostem
- umět pracovat ve skupině, společné výrobky
- lidové zvyky užití technik (malování kraslic, tkaní, drhání, batika, vyřezávání)
- křída, náprstek, podložka

Konstrukční činnosti

Učivo:

4. ročník:

- stavebnice merkur, lego, jednoduché výrobky z konstrukčních stavebnic podle předlohy
- poznávání vlastností materiálů a jejich porovnávání
- montáž a demontáž výrobků, údržba

5. ročník:

- stavebnice merkur, složitější konstrukční výrobky dle náčrtu, jednoduché pohyblivé modely
- vlastnosti materiálu, funkční využití

Pěstitelské práce.

Učivo:

4. ročník:

- poznávání rostlin jedovatých
- pěstování pokojových rostlin, poznávání rostlin listem, květem

- výživa rostlin
- pěstování rostlin na zahradě (záhony, závěsné květináče), pletí plevele (letničky, zelenina)
- exkurze do zahradnictví, sadu, na pole

5. ročník:

- pracovní postupy, technologie zemědělské výroby
- alergie na rostliny
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy
- ověřování podmínek života rostlin
- historie zemědělství
- pěstování pokojových rostlin, hydroponie, přesazování, úprava řezaných květin

Příprava pokrmů

Učivo:

4. ročník:

- příprava kompletního studeného pokrmu (pomazánka, jednohubka, obložený chlebiček)
- výběr, nákup surovin a jejich správné skladování
- technika v kuchyni obecně – historie a význam

5. ročník:

- příprava jednoduchého teplého pokrmu (práce s mikrovlnnou troubou, rychlovarnou konvicí)
- kultura stolování, dekorace na sváteční stůl
- nástroje a přístroje v kuchyni, bezpečnost práce s nimi
- historie gastronomie, stolování

Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby:

Prvouka – třída o přestávce (svačina), svátek v rodině, výživa, ovoce, zelenina

Matematika – měření, jednotky délky, převody

Český jazyk – pracovní postupy podle návodu, předlohy

Výtvarná výchova – kombinace výtvarných technik, kresba, malba

Anglický jazyk – u stolu, v restauraci

Vlastivěda – kultura stolování jako součást kultury společnosti

Přírodověda – přírodniny, materiály

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Hodnocení žáků ve škole

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Hodnocení žáka vychází ze stanovení jasných cílů a konkrétních kritérií, jimž lze žakovu činnost a její výsledky poměřovat, na jejichž základě může i žák hodnotit svou práci.

Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Hodnocení je zaměřeno na individuální pokrok každého žáka, na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevů. Celkové hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků.

Hlavním cílem pedagogické práce je oslabování vnější motivace – prostřednictvím známek, která je škodlivá ve vztahu k učebním výsledkům, ke studijním návykům a aspiracím, a naopak posilování motivace vnitřní, která je podporována utvářením adekvátního obrazu o žácích, stanovením jasných očekávání, navozováním vzdělávacích potřeb žáků, navozováním vhodných sociálních vztahů, eliminováním nudy a strachu, žakovým vlastním sebehodnocením. Zpětná vazba musí být co nejhojnější, do procesu hodnocení se kromě učitelů mají zapojit i samotní žáci. Nastává to při kooperativním vyučování, jehož přirozenou součástí je zpětná vazba od všech členů skupiny.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Učitel při celkové klasifikaci přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat ve výkonech pro určitou indispozici.

6.2. Pravidla pro hodnocení žáka

Způsoby hodnocení žáka

Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba. Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci (zaměření na problém, činnost, ne hodnocení osoby) – přednost dáváme pozitivnímu vyjádření.

Při hodnocení stavíme na povzbuzení, ocenění a na pozitivní motivaci. Přejeme si, aby se naši žáci učili ne pod hrozbou špatných známek, ale s vědomím smysluplnosti získávaných poznatků. Nedílnou součástí hodnocení je i sebehodnocení dětí, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy. K hodnocení, klasifikaci a sebehodnocení používají žáci a učitelé žakovskou knížku.

Žáci jsou hodnoceni klasifikací, pouze žáci s Individuálním vzdělávacím programem jsou po dohodě s rodiči hodnoceni v některých předmětech slovně. Součástí hodnocení je sebehodnocení.

Podmínky pro hodnocení:

Žák ví:

- co se má učit a proč
- co bude dělat pro to, aby se něco naučil
- jak prokazovat, že se naučil
- podle jakých kritérií bude hodnocen
- že bude hodnotit vlastní pokrok

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení:

- zaměření na poskytnutí zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka, žák dostává informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech
- učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce
- hodnocení je vždy adresné a osobně se obrací k žákovi
- ve všech ročnících je čtvrtletní klasifikace doplněna slovním hodnocením
- klíčová slova pro slovní hodnocení žáků z hlavních předmětů na vysvědčení (viz příloha)
- portfolia žáků ve 2. období (sebehodnocení v každém pololetí z Čj a Aj – žáci 4. a 5. ročníku)

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

Prospěch Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 - výborný	ovládá bezpečně
2 - chvalitebný	ovládá
3 - dobrý	v podstatě ovládá
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 - dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 - výborný	výstižné a poměrně přesné
-------------	---------------------------

2 - chvalitebný	celkem výstižné
3 - dobrý	myšlenky nevyjadřuje příliš přesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Píle a zájem o učení

1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných

osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Zásady hodnocení chování a prospěchu:

- být otevřený k dětem i k rodičům, stanovit a vysvětlit jasná kritéria pro hodnocení
- umožnit žákům účast na hodnotícím procesu
- hodnotit individuální pokrok bez srovnávání s ostatními
- prospěch žáka v jednotlivých předmětech se klasifikuje stupni 1 až 5
- chování žáka se klasifikuje stupni 1 až 3
- celkový prospěch žáka se hodnotí stupni: prospěl s vyznamenáním, prospěl, neprospěl

Základní pravidla pro použití klasifikace:

- známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování
- klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo, žáci mají dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky
- učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka
- učitel užívá při klasifikaci pěti klasifikačních stupňů a je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka
- písemné práce žáků jsou zakládány do složek
- písemné práce většího rozsahu jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit
- významným prvkem procesu učení je práce s chybou – uvědomění si chyby je příležitost se to lépe naučit
- podklady pro hodnocení získává učitel těmito prostředky: pozorování žáka, sledování jeho výkonu a připravenost na vyučování, různé druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáka, konzultacemi s ostatními ped.pracovníky, rozhovory se žákem a se zákonnými zástupci

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení ...
- ústní zkoušení a mluvený projev, prezentace práce
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy ...
- výroba pomůcek, modelů, projektové a skupinové práce

Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku. V 1. ročníku probíhá nejčastěji ústně při komunikativních kruzích. Ve 2. ročníku se navíc žáci hodnotí formou značek v rámci jednotlivých předmětů, třídní učitel poskytne i zpětnou vazbu. Ve 3. – 5. ročníku se místo značek učí již písemnému vyjádření.

- sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků,
- sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků,
- chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení,
- při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - ← co se mu daří
 - ← co mu ještě nejde
 - ← jak bude pokračovat dál
- při školní práci je žák veden k tomu, aby se vyjádřil ke svým výkonům a výsledkům
- známky nejsou jediným zdrojem motivace

Kritéria hodnocení žáka

Kritéria hodnocení žáka jsou odvíjena od klíčových kompetencí. Rozpracovaná kritéria umožňují si dobře rozmyslet, co pro nás kompetence v daném vyučovacím předmětu představuje, jak jí rozumíme, jak poznáme, v jaké míře si ji žák osvojil.

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnost smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra žákovy zodpovědnosti a tolerance

Kritéria pro hodnocení ústní prezentace:

- 1 – výborný – žákovi se daří vzbudit a udržet pozornost posluchačů, výstižné, přesné vyjadřování
- 2 – dobrý – žák hovoří v celých větách, používá bohatých jazykových prostředků
- 3 – slabý – žákův projev není monotónní, vhodně užívá zvukových prostředků
- 4 - dostatečný – na žákovi nejsou patrné známky trémy

Kritéria pro klasifikaci v jednotlivých předmětech:

- při klasifikaci se hodnotí: ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita

a rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky, kvalita myšlení (samostatnost, logika, tvořivost), aktivita v přístupu k činnostem, přesnost, výstižnost a správnost ústního i písemného projevu, kvalita výsledků činností, osvojení účinných metod samostatného studia

– **1 – výborný**

žák používá efektivní a správné metody, má schopnost rychle, správně a s jistotou reagovat na zadané úkoly, umí využít získané dovednosti v praxi, chápe vztahy mezi získanými poznatky, rychle se orientuje v zadaném úkolu, pracuje samostatně, je schopný vést nebo se účastnit skupinové práce, orientuje se ve složitém textu, má vlastní nápady a úvahy a uspořádá si své myšlenky, myslí logicky správně, umí prezentovat své práce, pravidelně se připravuje na vyučování, plní zadané domácí úkoly, učí se svědomitě, se zájmem, bezpečně ovládá učivo, je pohotový, bystrý, samostatný a tvořivý, dobře chápe souvislosti, jeho ústní i písemný projev je správný, přesný a výstižný, výsledky jeho činnosti jsou kvalitní jen s menšími nedostatky, je schopen samostudia. Má kladný vztah k práci, aktivní vztah k umění.

– **2 – chvalitebný**

umí pracovat s informacemi, občas váhá, ale dochází ke správným závěrům, je jistější při delším procvičování učiva, požadované poznatky ovládá v podstatě úplně, účastní se aktivně skupinové práce, je samostatný, stačí mu menší podnět učitele, v myšlení se projevuje logika a tvořivost, plyně hovoří o své práci, připravuje se doma na vyučování, plní domácí úkoly, učivo ovládá, výstižně se vyjadřuje, nepříliš časté chyby a malé nedostatky v projevu a ve kvalitě výsledků činnosti. Esteticky působivé projevy, aktivní zájem o umění, o tělesnou zdatnost.

– **3 – dobrý**

žák často chybí, ale snaží se chyby napravovat a za pomoci učitele se mu to daří, má mezery v ucelenosti osvojení si požadovaných poznatků, potřebuje často radu a podporu, dokončuje zadané úkoly, někdy s pomocí učitele nebo spolužáků, připravuje se doma, snaží se stále vylepšovat své dovednosti, zvládá bez větších obtíží základní učivo, k učení nepotřebuje větších podnětů, menší samostatnost v myšlení, chybí v něm tvořivost, vyskytují se chyby v logice, nedovede se přesně vyjádřit, nedostatky v projevu a ve kvalitě výsledků činnosti, samostudia je schopen jen podle návodu učitele. Má výkyvy ve vztahu k práci, projev je málo působivý, nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu, nerozvíjí svůj vkus a zdatnost.

– **4 – dostatečný**

přes veškerou snahu se nedaří porozumět učivu, využívá získané vědomosti, žák nedokončuje práci, neorientuje se v učivu, pro práci potřebuje soustavné vedení (je nesamostatný), chyby nespolehlivě překonává, ve vědomostech má značné a závažné mezery, má malý zájem o učení, nesamostatně myšlení, vyjadřuje se se značnými obtížemi, potřebuje stále pomoc a pobídky, těžkosti při

samostudiu. Pracuje bez zájmu, malá snaha a zájem o činnost, projevy málo uspokojivé.

– **5 – nedostatečný**

žák se nesnaží porozumět úkolu a není schopen na něm pracovat ani s pomocí učitele, veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné, učivo neovládá, na návodné otázky odpovídá nesprávně, závažné chyby a mezery v poznacích, žádné samostatné myšlení, nedovede samostatně studovat. Neprojevuje zájem o práci, v činnostech je pasivní, projevy nemají estetickou hodnotu, nevyvíjí úsilí se rozvíjet v oblasti estetiky, kultury, zdatnosti.

Kritéria pro klasifikaci chování:

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada.

Využívá se tři stupňů hodnocení: 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

– klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v ped.radě

– kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád - povinnosti žáků)

– před udělením některého z opatření je nutno získat objektivní informace

– za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně

– **stupeň 1 – velmi dobré**

žák dodržuje pravidla chování a aktivně je prosazuje, má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování, méně závažných přestupků se dopouští ojediněle

– **stupeň 2 – uspokojivé**

dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit

– **stupeň 3 – neuspokojivé**

přes opakované důtky učitelů a ředitele se dopouští dalších přestupků nebo poklesků v mravném chování, chování žáka ve škole i mimo školu je v rozporu s pravidly chování, dopouští se provinění, kterými je ohrožena i výchova ostatních žáků

– **výchovná opatření** (zaznamenávají se do třídních výkazů): pochvaly (za trvalou aktivitu, záslužný čin nebo dlouhodobou úspěšnou práci), opatření k posílení kázně (za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu) – napomenutí třídního učitele (soustavná nepřipravenost na vyučování, nenošení pomůcek, učebnic, neplnění a odmítání práce v hodině, hrubé vyjadřování ke spolužákům, neslušnost vůči zaměstnancům školy, odmítání práce v hodině, hrubé vyjadřování ke spolužákům, neslušnost vůči zaměstnancům školy, odmítání práce v hodině, hrubé vyjadřování ke spolužákům), důtka třídního učitele (soustavné opakování předešlých jevů, drzé chování vůči učitelům), důtka ředitele školy (nezlepšení chování,

kouření, drogy, záškoláctví, šikana)

Opatření k posílení kázně

Opatření zpravidla předchází snížení známky z chování. O udělení všech výchovných opatření provede třídní učitel přesný zápis do evidence školy, a to nejpozději do 7 dnů po jejich udělení. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi udělit:

- **Napomenutí třídního učitele** uděluje třídní učitel. Zákonným zástupcům je napomenutí oznámeno prostřednictvím dopisu s návratkou, součástí dopisu je důvod udělení.
- **Důtku třídního učitele** uděluje třídní učitel po předchozím projednání s vyučujícím, u kterého se žák daných přestupků dopustil. O udělení důtky jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím dopisu s návratkou, součástí dopisu je důvod udělení. V případě, že před udělením důtky nepředcházelo udělení nižšího kázeňského opatření, je třídní učitel povinen udělení důtky projednat se zákonnými zástupci.
- **Pohovor ředitele školy** uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, který návrh nejdříve projednal s ostatními vyučujícími. O udělení pohovoru ředitele školy jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím dopisu s návratkou, součástí dopisu je důvod udělení.
- **Důtku ředitele školy** uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, který návrh nejdříve projednal s ostatními vyučujícími, a to po projednání na pedagogické radě. O udělení důtky jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím dopisu s návratkou, součástí dopisu je důvod udělení. V případě, že před udělením důtky nepředcházelo udělení nižšího kázeňského opatření, které bylo za stejné nebo obdobné přestupky, je třídní učitel povinen udělení důtky osobně projednat se zákonnými zástupci.

Pochvaly

- **Drobné pochvaly** uděluje každý pedagogický pracovník bezprostředně po vzniku důvodu pro jejich udělení a zaznamená je do žákovské knížky.
- **Pochvalu třídního učitele** nebo jiné ocenění uděluje třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pracovníků školy po projednání s ředitelem školy za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající svědomitou úspěšnou práci. Udělení pochvaly třídního učitele se zaznamenává do dokumentace školy a do žákovské knížky žáka, a to bezprostředně po jejím udělení.
- **Pochvalu ředitele školy** nebo jiné ocenění uděluje ředitel školy na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou a úspěšnou práci. Udělení pochvaly ředitele školy se

zaznamenává do dokumentace školy a na vysvědčení za pololetí, v němž byla udělena.

Třídní učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce o problémech jejich dítěte, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo ke snížení známky z chování. Učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas informovat třídní učitele o problémech žáka, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo ke snížení známky z chování.

V případě velkého množství poznámek od jednoho vyučujícího je nutná konzultace žák (případně jeho zákonný zástupce) – učitel – třídní učitel, případně pracovník školního poradenského pracoviště nebo vedení školy pro zjištění důvodu případného individuálního problému. V případě, že žák či jeho zákonný zástupce má důvodné podezření, že chování žáka je posuzováno nespravedlivě, má právo odvolat se k třídnímu učiteli nebo řediteli školy. Má též právo obrátit se na pracovníky školního poradenského pracoviště. V případě problémů se vyučující mohou obrátit na školní poradenské pracoviště a na vedení školy.

Kritéria pro hodnocení skupinové práce (škála téměř vždy – často – někdy - zřídka):

- podíl na práci skupiny: účastní se bez váhání diskuse ve skupině – na práci se podílí odpovídající měrou, neulejvá se – narušuje činnost jiných – účastní se skupinových aktivit
- držení se tématu: dává pozor, poslouchá – vrací členy skupiny k tématu – utíká od tématu – drží se tématu
- navrhování užitečných nápadů a myšlenek: nápady pomáhají skupině v práci – má užitečné komentáře a kritiku – ovlivní rozhodnutí skupiny a její plány – přichází s užitečnými nápady
- uznání: povzbuzuje ostatní – vyjadřuje druhým uznání – vyjadřuje ostatním pochvalu za nápady – znevažuje ostatní
- zapojování druhých: klade otázky, vybízí ke spolupráci – snaha o spolupráci a konsensus ve skupině – zabývá se nápady ostatních – snaha zapojit všechny členy týmu
- komunikace: mluví jasně a srozumitelně – vyjadřuje jasně a efektivně své myšlenky
- celkový dojem: práce ve skupině byla příjemnou zkušeností – práce se skupinou přinesla lepší výsledky než kdybych pracoval sám

Na tvorbě kritérií pro udělování známek je možné se domlouvat i se žáky. Při navrhování známek lze porovnat hodnocení žáka, učitele a hodnocení spolužáka, porovnávat argumenty. Podrobnosti k hodnocení a klasifikaci žáků jsou dále rozpracovány v klasifikačním řádu školy.

6.3. Autoevaluace školy a evaluační činnost

Oblasti autoevaluace:

- soulad realizovaného vzdělávacího programu s psaným ŠVP ZV

- individuální vzdělávací potřeby (postavení výuky podle potřeb žáků)
- spolupráce s rodinami žáků a širší komunitou (otevřenost školy, zapojení do života obce a jeho pozitivní ovlivňování – kulturní akce)
- výuka (efektivnost, pestrost škály výukových nástrojů dle rozmanitosti potřeb žáků, náročnost, stimulovanost výuky, propojenost s reálným životem, prostor pro tvůrčí činnost a samostatné objevování, prostor k vyjadřování vlastních názorů, ne moc důrazu na encyklopedické znalosti, rozvoj oborových dovedností a klíčových kompetencí)
- vyučovací a školní klima (přínos pro dosahování cílů školy, přátelské klima motivující k učení a práci, neponižovat a nezesměšňovat žáky, vstřícnost a respekt učitelů k žákům, mezi učiteli navzájem, ředitele vůči učitelům, bezpečnost školy, prevence patologických jevů)
- hodnocení žáků (podpora sebehodnocení žáků, rozmanitost nástrojů hodnocení, jasnost a srozumitelnost kritérií)
- práce učitelů (sebehodnocení práce, pomoc žákům, promyšlenost cílů výuky, metod, nástrojů a kritérií hodnocení, spolupráce s rodiči, s ostatními učiteli, identifikace vlastních vzdělávacích potřeb a soustavné vzdělávání)
- vedení školy (zázemi pro učitele, podmínky a klima ke kvalitní práci, efektivní nakládání s prostředky a zdroji, spolupráce s rodiči, organizacemi, úřady)
- výsledky vzdělávání (vědomosti, dovednosti, postoje žáků v jednotlivých oblastech, odchod na školy, uplatnění v dalším životě)
- materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky (podmínky k naplnění cílů)

Součástí autoevaluace školy by měla být i **autoevaluace učitelů**, kteří výuku řídí, organizují a tím také nejvíce ovlivňují. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinělé hospitace, ale i o to, jak učitel výuku plánuje, jaké si stanovuje cíle, jak vyhodnocuje jejich naplnění a jak žáky v průběhu vzdělávání vede. Jedním z prvků autoevaluace učitele je vytváření portfolia obsahujícího např. práce žáků, výstupy z realizovaných projektů, hodnocení žáků v soutěžích, záznamy z jednání s rodiči žáků, záznamy ze vzájemných hospitací, záznamy z jednání pedagogů ročníku, osvědčení z dalšího vzdělávání atd.

Cíle a kritéria autoevaluace:

Cílem autoevaluace je zjistit aktuální stav v daných autoevaluačních oblastech a domluvit se v rámci školy na přijetí reálných opatření.

Je nutné vymezení jasných cílů a kritérií (měřítek, hledisek), podle kterých bude práce školy vyhodnocována. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – zjištění přinášející informace o tom, jak ŠVP ZV podporuje práci učitelů, jaké je prostředí, v němž probíhá výuka apod. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí

k zefektivnění procesu výuky, ke zkvalitnění ŠVP ZV, a především k utváření klíčových kompetencí žáků.

Kritérii (indikátory kvality školy) jsou např. spokojenost rodičů s prací školy, účast rodičů na školních akcích, individuální péče o žáky atd. Po zjištění počátečního stavu těchto kritérií si škola stanoví dílčí cíle, podle kterých bude vyhodnocovat svoji práci. Další kritéria:

- Míra souladu výstupu se záměrem
- Srovnání s jinými podobnými objekty
- Srovnání se standardem školy
- Obecně sdílené společenské normy

Cíle musí být dobře definované a nesmí jich být příliš mnoho, musí být naplánované metody, jak těchto cílů dosáhnout, musí být jasně stanovena kritéria pro hodnocení, práce školy musí být dobře zdokumentována a musí umožňovat posouzení míry dosažení cílů. Vhodná je spolupráce s jinými školami, umožňuje objektivněji posoudit některé aspekty činnosti školy.

- Provéřit soulad výuky s ŠVP, potažmo se zákonnou normou RVP pro ZV
- Zhodnotit úroveň vzdělávání, zjistit spokojenost žáků, rodičů nebo jejich přání, požadavky
- Zhodnotit úroveň naplnění individuálních vzdělávacích potřeb žáků, zjistit spokojenost žáků, rodičů
- Zhodnotit spolupráci pedagogů, zjistit jejich spokojenost nebo potřeby
- Zhodnotit klima školy, spokojenost žáků, rodičů, pedagogů, zřizovatele
- Zhodnotit materiálně technické zabezpečení vzdělávacího procesu pro vytvoření efektivního plánu dalšího materiálního rozvoje
- Zmapovat vnímání školy okolím a úroveň prezentace školy

Dílčí cíle:

- Zvyšování podílu rodičů, kteří vyjadřují spokojenost s prací školy
- Zvyšování účasti rodičů na školních a mimoškolních akcích
- Zřídit doučovací kroužky a monitorování jejich efektu na výsledcích slabých žáků
- Zvyšovat podíl vzdělávacích cílů ve výuce jednotlivých učitelů zaměřených na rozvoj dovedností a postojů
- Podporovat neustálou spolupráci učitelů a vyhodnocovat její přínos

Veškerá zjištění ze všech evaluačních oblastí jsou pak podklady pro další aktualizace ŠVP, pro zefektivnění procesu vzdělávání, stanovení priorit dalšího rozvoje školy.

Nástroje evaluace:

- řízené rozhovory se zaměstnanci školy
- strukturované moderované skupinové diskuse

- školní dokumentace
- dotazníky (pro učitel, žáky, rodiče) – např. na zjištění klimatu školy
- žákovské práce (testy, experimenty, úlohy, projekty ...) - portfolio žáka
- hodnocení výuky – portfolio žáka, autoevaluace učitelů, spolupráce učitelů
- hodnocení práce učitelů vedením školy – systematické sledování, hospitace, plánování výuky, stanovení cílů výuky a jejich vyhodnocování

Časové rozvržení evaluačních činností:

- vymezení a pochopení problému
- plánování
- sběr informací
- analýza informací
- prezentace a formulace závěru, doporučení

Etapy autoevaluace:

- přípravná fáze a tvorba ŠVP ZV – zjištění výchozích podmínek, určení případného zaměření, vytyčení programového cíle, výchovné a vzdělávací strategie, soulad ŠVP s RVP ZV – připravenost školy vytvořit a realizovat svůj ŠVP
- začátek práce podle ŠVP – průběžné sledování práce učitelů, žáků, ověřování programu v životě školy - doladění prvků ŠVP ZV, hodnocení žáků, učitelů, klimatu školy
- hodnocení dosažených výsledků na konci určitého období – konec školního roku, konec 1. období, konec 2. období, na konci 1. stupně – zjištění dosažených výsledků žáků, hodnocení efektivity programu, jeho dopad na klima školy, na přístup učitelů k žákům, na používané výukové metody učitelů, na chování žáků apod.
- završení autoevaluační činnosti, celkové přehodnocení ŠVP, efektivity jeho fungování – nové výchozí podmínky školy, důkladná analýza ŠVP, změny, úpravy ŠVP

Časový harmonogram hodnocení ŠVP ZV:

- září - sebehodnocení práce učitelů a jejich hodnocení vedením školy (osobní ohodnocení)
- říjen - posouzení práce školy vedením podle stanovených kritérií (sebehodnocení)
- listopad – duben – hodnocení práce žáků v jednotlivých oblastech a předmětech
- květen - komplexní vyhodnocení práce žáků a práce pedagogů
- červen - zjišťování názorů nejstarších žáků na školu, jejich hodnocení školy a návrhy změn
- červenec – srpen - zpracování výsledků do výroční zprávy, do vlastního hodnocení školy, realizace dlouhodobých opatření – učební plány, úvazky
- nepravidelně - dotazníky pro učitele, žáky a rodiče, semináře pro celý sbor, zpětná vazba

OBLAST	CÍL	KRITÉRIUM	NÁSTROJ	ČAS
Spolupráce s rodiči	Zvýšit spokojenost rodičů se školou	Spokojenost rodičů	dotazník	únor
Spolupráce s obcí	Podílet se co nejvíce na životě obce	Úspěšnost akcí pořádaných školou pro veřejnost	dotazník	březen
Individuální vzdělávací potřeby	Výuka postavená na potřebách žáků	Úspěšnost integrovaných žáků	Portfolio žáka, hospitace	duben
výuka	Rozvoj klíčových kompetencí	Propojení s životem, tvůrčí činnost, využití znalostí, efektivnost výuky	testy	Listopad - květen
Vyučovací a školní klima	Klima přátelské a motivující k učení a práci	Vzájemný respekt, důvěra, vstřícnost, potírání patologických jevů	Sebehodnocení, dotazníky, rozhovory	Září - říjen
Hodnocení žáků	schopnost sebehodnocení žáků	Poskytování informací o možnostech zlepšení, jasná kritéria hodnocení	Dotazník, hospitace	Květen – červen
Práce učitelů	Sebehodnocení učitelů, spolupráce, DVPP	Pomoc žákům, cíle výuky, společné akce, zájem o vzdělávání	Rozhovory, pozorování, hospitace	průběžně
Vedení školy	Klima pro kvalitní práci	Efektivnost využívání zdrojů, spokojenost učitelů, spolupráce s veřejností	Dotazníky, rozhovory, prezentace	průběžně
Výsledky vzdělávání	Kvalitní vědomosti, dovednosti a postoje žáků	Uplatnění znalostí v praktických úlohách, propojení jednotlivých vzdělávacích oblastí	Testy, dotazníky	Květen
Materiální, technické, ekonomické, hygienické podmínky	Kvalitní zázemí a prostředí pro výuku	Dostatečné množství pomůcek, technická vybavenost, efektivní hospodaření, plnění hygienických norem	pozorování	průběžně